

Kallelse Samhällsnämndens arbetsutskott

Tid: torsdag 9 november 2023 kl. 08:30

Plats: Östra Roten, kommunhuset i Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordning
- 4 Anmälan av jäv

Ärenden

5	Beslut om byggsanktionsavgift för schaktning på fastigheten [REDACTED]	MB-2022-381	Emma Bönnestig, bygglovshandläggare <i>Kl. 8.30</i>
6	Beslut om byggsanktionsavgift på fastigheten [REDACTED]	MB-2023-395	Emma Bönnestig
7	Beslut efter ansökan om förhandsbesked för enbostadshus på fastigheten Hede 1:38	MB-2023-539	Emma Bönnestig
8	Beslut gällande farligt avfall på fastigheten [REDACTED]	MB-2023-711	Marika Hogland, miljöinspektör <i>Kl. 8.50</i>
	Kaffe		<i>Kl. 9.10</i>
9	Revidering av verksamhetsområde	2023/386	Franz Wallebäck, enhetschef <i>Kl. 9.20</i>
10	Avtal RF-SISU 2024	2023/492	Maria Wagerland, planerings- och exploateringschef <i>Kl. 9.30</i>
11	Avfallstaxa 2024	2023/180	Ulf Nilsson, enhetschef <i>Kl. 9.40</i>

12	Digitaliseringsplan Samhällsnämnden 2024	2023/506	Karin Holmström, sektorchef <i>Kl. 10.00</i>
13	Redovisning av arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator, vägar och VA-anläggningar	2023/495	Karin Holmström <i>Kl. 10.20</i>
14	Information om ekonomisk uppföljning	2023/194	Simon Dahlgren, ekonom <i>Kl. 10.30</i>
15	Verksamhetsplan och budget 2024 för samhällsnämnden	2023/494	Karin Holmström/Simon Dahlgren <i>Kl. 11.00</i>
16	Information		<i>Kl. 11.45</i>

Mona Dieng (S)
Ordförande

Beslut efter tillsyn av olovligt byggande enligt plan- och bygglagen på fastigheten [REDACTED]

Dnr 2022/381

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägarna till fastigheten [REDACTED] och [REDACTED], påförs en byggsanktionsavgift om 11 012 kronor för att utan startbesked ha påbörjat ett grävarbete på allmän platsmark.

Byggsanktionsavgiften på **11 012 kronor** ska delas solidariskt av fastighetsägarna och betalas inom två månader oavsett om beslutet överklagas.

Viktig information

Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast.

Rättelse i ärendet är att återställa den allmänna platsmarken öst om bostadshuset till sitt ursprungliga utseende.

Handläggande tjänsteman ska efterbevaka ärendet. Nämnden kommer ta upp frågan angående en ny sanktionsavgift om rättelse inte skett senast tre (3) månader från det att beslutet vunnit laga kraft.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Fastighetsägarens svar på kommunikering, dnr MB-2022-381-11 och MB-2022-381-12
- Denna tjänsteskrivelse, daterad 2023-10-27
- Inmätning av mur och slänt, dnr MB-2022-381-3

Beskrivning av ärendet

Bygglovsenheten noterade sommaren 2022 att en mur uppförts på rubricerad fastighet. Under utredningen i ärendet uppmärksammades en ny slänt utmed fastighetens östra sida. Schaktningen ger en horisontell gräs- och trädgårdsyta. Inmätning av slänten visar att den ligger på kommunens mark som i gällande detaljplan är allmän platsmark (park eller plantering).

Åtgärden bedöms vara marklovspliktig. Marklov bedöms inte kunna ges i efterhand eftersom åtgärden strider mot detaljplanen.

Den 1 september 2022 beslutade samhällsnämnden om en byggsanktionsavgift för åtgärderna. Beslutet överklagades inte och avgift har debiterats fastighetsägarna.

Vid ett besök på platsen den 25 augusti 2023 noterades att muren rivits men att schaktningen utanför tomtplatsen fortfarande fanns kvar, det har dock placerats en markduk över schaktningen för att förhindra erosion.

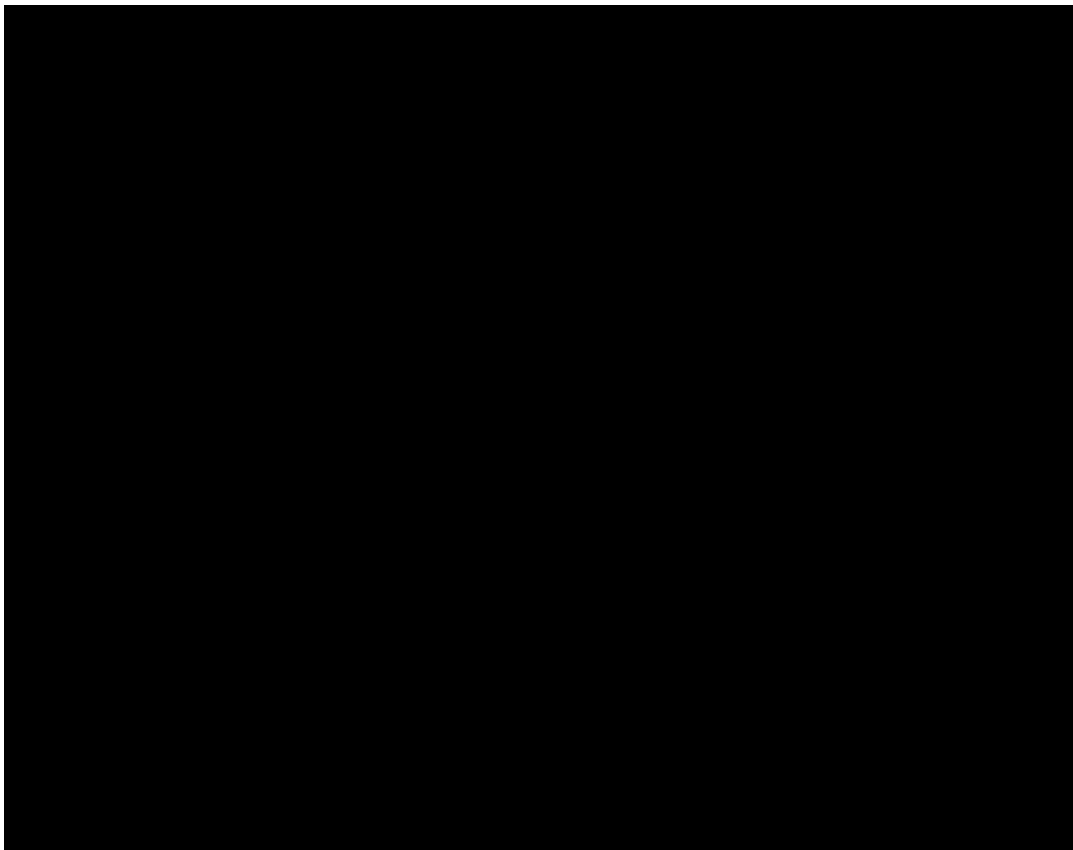

Bild 1. Inmätning av schaktning på allmän platsmark. Schaktningen har genomförts på kommunens mark. Den röda pilen markerar slänten, efter den genomförda schaktningen.

Bild 2. Fastigheten [redacted] 4 den 7 maj 2021. Villatomten ansluter till skogen bakom fastigheten. Notera den sneda björken och jämför med bilderna 3 och 4.

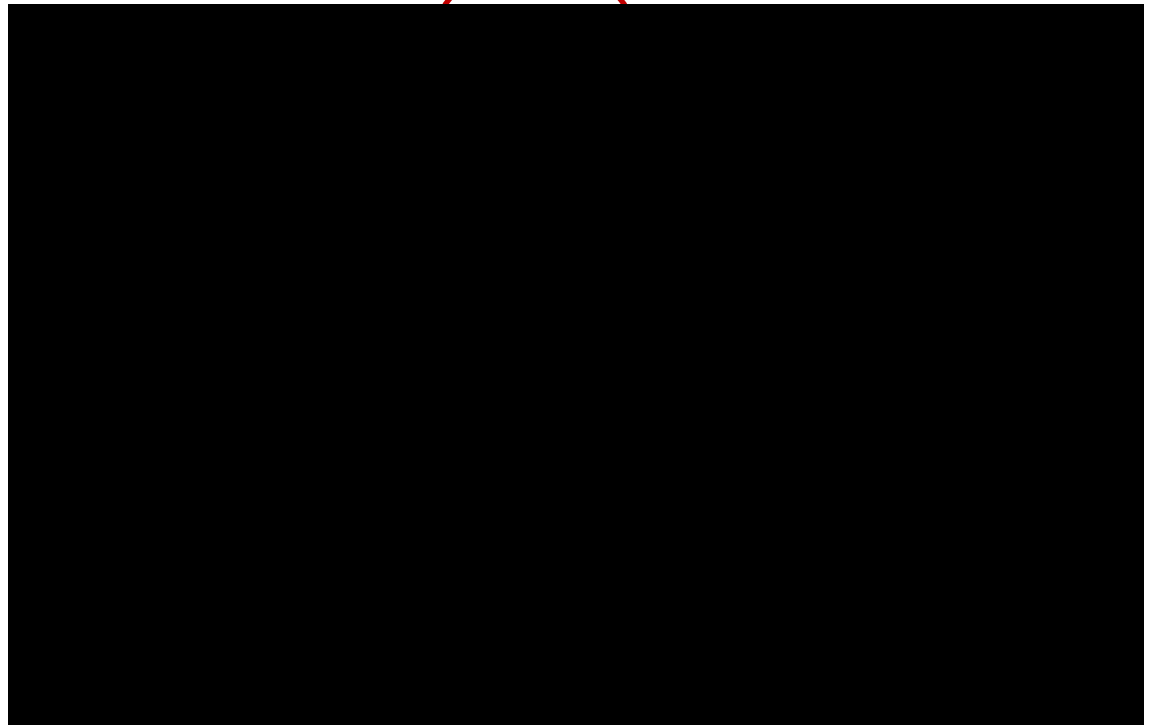

Bild 3. Platsbesök den 6 juli 2022. Markarbeten har påbörjats och en mur är under uppbyggnad. Notera den sneda björken och jämför med bilderna 2 och 4.

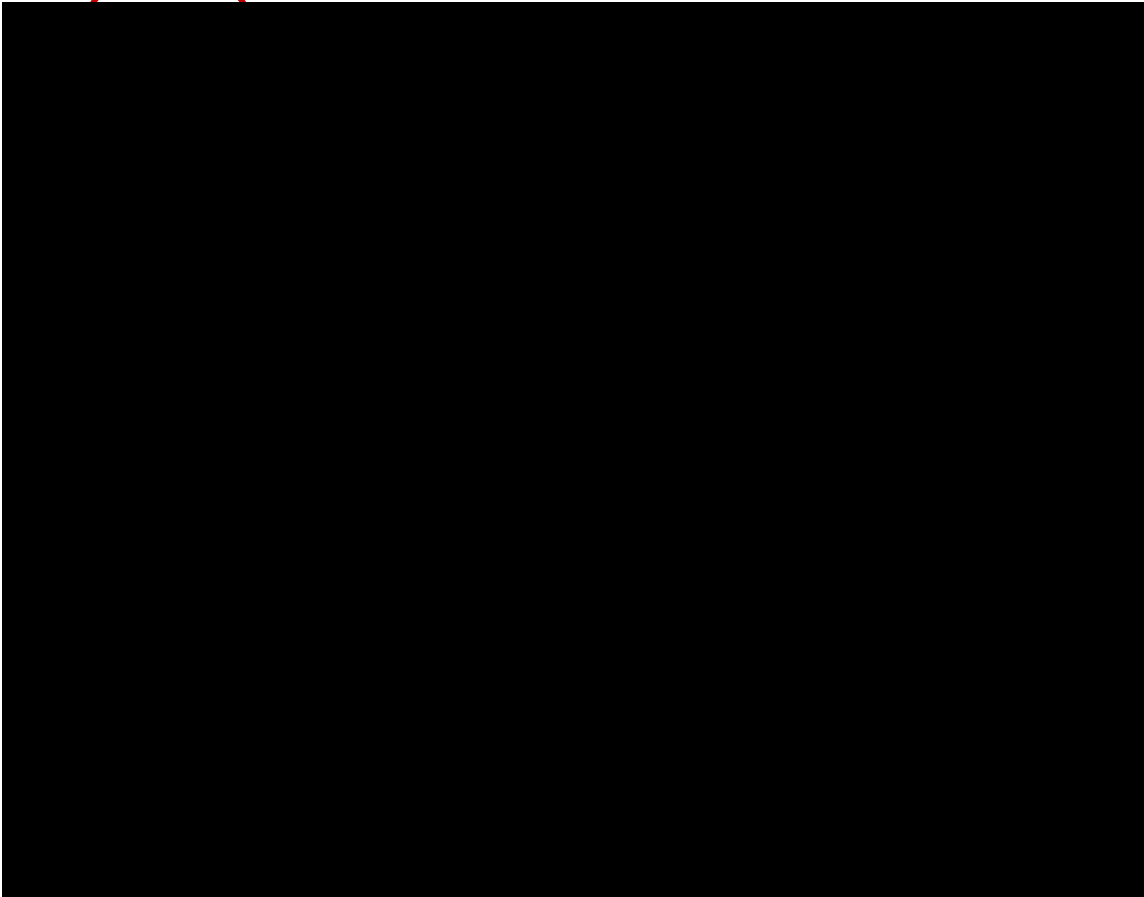

Bild 4. Platsbesök den 25 augusti 2023. Schaktarbetet har lämnat kvar en slänt som täckts med markduk. Tomten sträcker sig nu fram till björken som tidigare stod i skogskanten, jämför med bild 2.

Historik

2022-09-01 beslutade samhällsnämnden enligt § 103/2022, om en byggsanktionsavgift för att utan startbesked anlagt en slänt och byggt en mur.

2023-08-25 besiktigades fastigheten på nytt. Muren var riven men slänten fanns kvar.

Kommunicering

Bygglovsenheten har gett fastighetsägarna tillfälle att yttra sig enligt 11 kap. 58 § PBL. Fastighetsägarna har även informerats att byggsanktionsavgift inte kommer utgå ifall rättelse sker innan nämndens möte. Rättelse i ärendet är att återställa den allmänna platsmarken öster om bostadshuset till sitt ursprungliga utseende.

I kommunikeringen framför en av fastighetsägarna i korthet följande:

Schaktningen har utförts utifrån antagande att arbetet har skett inom den egna fastigheten. Stolpar och pinnar intill fastigheten har antagits vara gränsmarkeringar. Vi har trots oss utfört åtgärden inom vår fastighet och inom ramen för marlovsbefriade åtgärder. Schaktningen har bedömts nödvändig för att:

1. Stora mängder vatten rinner in på vår fastighet från kommunens mark i öster.
2. Vid ihållande regn uppstår flöden som dräneringen inte är dimensionerad för.
3. Den stora vattenmängden riskerar att skada vårt hus och gräsmattan tar skada av att stå under vatten.

Vi skulle ha vänt oss till kommunen, som huvudman för allmänna platser, och begärt att de löser avvattningen från sin fastighet.

Det är inte rationellt att återställa schaktningen då problemet med avvattningen kvarstår. Vår förhoppning är att kommunen kan se pragmatiskt på vårt problem och låter oss behålla slänten och tillåter oss att plantera ett buskage i slänten. Slänten tillåter oss att fånga upp vattnet som rinner in på vår tomt i ett dräneringsdike. Buskaget binder jorden i slänten och ger ett visuellt intryck av att marken är återställd.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt Plan- och byggförordningen 6 kap. 1 § (PBF) krävs det bygglov att uppföra murar. Vid schaktning krävs bygglov enligt 9 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Enligt 11 kap. 5 § PBL ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap PBL. Avgiftens storlek framgår av kap. 9 plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Under vissa förutsättningar behöver avgiften inte tas ut enligt 11 kap 53 § andra stycket PBL. Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften i det enskilda fallet är oproportionerlig.

Om föreläggandet inte följs får byggnadsnämnden, enligt 11 kap. 27 § PBL, besluta att på ägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt vidta de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för att pröva frågan om lov.

Överträdelser kan innebära att byggsanktionsavgift tas ut enligt 11 kap. 51 § PBL. Även om bygglov beviljas i efterhand för en åtgärd som har utförts utan lov, tas avgiften ut.

Bygglovsenheten bedömer att bygglov inte kan ges i efterhand.

Bygglovsenhetens bedömning

Om någon bryter mot PBF eller PBL ska samhällsnämnden ta ut en byggsanktionsavgift. Byggsanktionsavgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, det framgår av 11 kap. 53 § PBL.

I sitt tidigare beslut § 103/2022 skrev samhällsnämnden; ”Rättelse i ärendet är att ta bort muren samt återställa marken utanför tomten till sitt ursprungliga utseende”.

Fastighetsägarna har tagit bort muren men inte återställt området på den allmänna platsmarken öster om bostadshuset.

Fastighetsägarna har tidigare även haft ett annat tillsynsärende som gällde schaktning söder om bostadstomten.

Bygglovsenheten bedömer att det tidigare beslutet varit tydligt och att full byggsanktionsavgift ska tas ut.

Byggsanktionsavgiften ska tas ut av den som när överträdelsen begicks var ägare till fastigheten eller den som begick överträdelsen. Både fastighetsägarna är avgiftsskyldiga och solidariskt ansvariga för betalningen.

Beräkning av byggsanktionsavgift för schaktning

Area	32 (47-15 kvm)
Aktuellt prisbasbelopp (pbb)	48 300 kr (2022)
Beräkningsgrundande formel	$(0,05 * pbb) + (0,002 * pbb * area)$
Beräkning	$(0,05 * 48300) + (0,002 * 48300 * 32)$
Beräknad sanktionsavgift	5 506 kr

Då nämnden tidigare tagit ut en byggsanktionsavgift för överträdelsen och denna inte har rättats, dubblas beloppet till **11 012 kronor**.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Emma Bönnevig
Bygglovshandläggare

Beslut delges

[Redacted]

[Redacted]

Förslag till beslut om byggsanktionsavgift på fastigheten

Dnr MB-2023-395

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Ägaren till fastigheten [REDACTED], [REDACTED] påförs en byggsanktionsavgift om 278 145 kronor för att utan startbesked ha påbörjat byggnation av en förråds- och verkstadsbyggnad.

Byggsanktionsavgiften ska betalas senast två månader efter det att detta beslut har vunnit laga kraft.

Viktig information

Om en byggsanktionsavgift har beslutats för en överträdelse och den avgiftsskyldige därefter inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut enligt 9 kap. 2 § plan- och byggförordningen. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast. Bygglovsenheten kommer därför att följa upp ärendet tills dess att rättelse har skett.

Rättelse

Rättelse kan ske genom att det nya taket rivs eller genom att bygglov och startbesked beviljas i efterhand.

Handlingar som tillhör beslutet

- Tjänsteskrivelse daterad 2023-08-27
- Beräkning av byggsanktionsavgift, dnr MB-2023-395-2

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- MBN §6/2005, beslut om bygglov för nybyggnad av förråd/garage
- MBN §6/2005, fasad- och planritning
- Svar på kommunikering, MB-2023-395-7

Sammanfattning av ärendet

I maj 2023 uppmärksammade bygglovsenheten att ett tak hade monterats på resterna av ett nedbrunnet hus och ett tillsynsärende upprättades för att utreda saken.

Utredningen visade att den tidigare verkstaden med omklädningsrum var under återuppyggnad efter en brand. Grundmurarna, som överlevde branden, har försetts med

ett nytt plåttak och invändigt pågår byggnadsarbeten för att återställa den tidigare verkstaden i byggnadens suterrängvåning. Arbetet har påbörjats utan att bygglov söks och startbesked beviljats. Om någon bryter mot bygglovsplikten i 8 kap. plan- och bygglagen ska byggnadsnämnden ta ut en byggsanktionsavgift. Avgiftens storlek framgår av 9 kap. plan- och byggförordningen och är beräknad till 278 145 kronor.

Historik i ärendet

2023-09-21 återremitterade samhällsnämndens arbetsutskott, § 129/2023, ärendet tills ansökan om bygglov blivit handlagt.

2023-09-26 konstaterar bygglovsenheten att ansökan om bygglov inte har kompletterats inom tidsfristen (en månad) och avser därför att avvisa ansökan.

Beskrivning av ärendet

Ärendet

2006 beviljade miljö- och byggnämnden bygglov för ett flerbostadshus med tre lägenheter i tre våningar. I flerbostadshusets suterrängvåning inreddes förråd, garage och omklädningsrum.

Den 22 juli 2022 brann flerbostadshuset ner. Den 16 augusti samma år inkom en anmälan om rivning till samhällsnämnden. Anmälan avsåg rivning av de kvarvarande resterna av flerbostadshuset som bestod av cirka 40 m² trätrall från de tidigare balkongerna.

Vid besiktning i närområdet i maj 2023 uppmärksammades att grunden från flerbostadshuset stod kvar intakt och att den försetts med ett pulpettak av plåt. Bygglovsenheten upprättade ett ärende för att utreda om någon byggt olovligt på fastigheten.

Kommunicering

Fastighetsägaren har fått ta del av förvaltningens förslag till beslut om byggsanktionsavgift. Han har även fått sommaren på sig att utföra rättelse.

Fastighetsägaren inkom med skriftligt svar på kommunikeringen den 29 september 2023. I kommunikeringen lämnar han följande information från försäkringsbolaget Trygg Hansas handläggare:

1. Efter branden den 12 juli 2022 revs brandresterna ovan källaren.
2. Källarens stomme hade klarat sig och behövde inte rivas.
3. Källarens interiör behövde rivas och saneras för att därefter kunna återställas likt innan branden.
4. Att bevara källarstommen var gynnsamt sett till ekonomin och miljön. Det blev på så sätt färre transporter än om hela källaren hade rivits.
5. Trygg Hansa och byggnadens ägare har inte haft för avsikt att riva källardelen.
6. Anteckning från kundmöte mellan Trygg Hansa och fastighetsägaren: *”Vi avropar rivning och sanering i källaren så att vi sedan kan lägga en cellplast på mellanbjälklaget samt också väderskydda med ex. bockryggar och plåttak för att sedan hålla en någorlunda värme i källaren.”*

Därutöver har fastighetsägaren lämnat ett skriftligt klagomål på handläggningen i ärendet. Han skriver i korthet att:

1. bedömningen i ärendet består av personligt tyckande och tänkande vilket lät fram till ett tokigt beslut.
2. samhällsnämndens tjänstemän gör det krångligt och besvärligt att söka bygglov till den grad att folk nästan inte vågar söka bygglov.

3. samhällsnämndens tjänstemän svingar oavbrutet PBL mot skattebetalarna och gör de elakaste tolkningarna och hotar om vite gång på gång.
4. samhällsnämndens tjänstemän kräver nya ritningar ”för minsta oklarhet/ändring”.
5. samhällsnämndens tjänstemäns handläggning av bygglov pågår under lång tid, upp till år, och de gör personliga bedömningar som är orättvisa och motverkar bygglov och förhandsbesked.
6. källaren har efter 17 år blivit ett svartbygge.

Vidare lämnar han följande redogörelse för ärendet gång:

1. Byggnaden brann ner till källargrunden i juli 2022. Tre lägenheter, ett kontor och en träningslokal gick förlorad.
2. Brandmännen lät byggnaden brinna ner under kontrollerade former, varför rivning inte var aktuellt, snarare sanering och bortförsling.
3. Källaren försågs med ett tak som från början var tänkt att skydda källaren.
4. Med tiden mognade beslutet att inte återuppföra träöverdelen (våningarna ovan källaren).
5. Det har aldrig varit aktuellt att riva källaren, vilket både Trygg Hansa och Frakt i väst kan intyga.
6. I juni informerades jag av en tjänsteman om att taket var bygglovspliktigt och om vad ett bygglov skulle kosta.
7. Under semestern upprättades ritningar och jag avsåg att lämna in ansökan om bygglov därefter.
8. Fick besked av tjänsteman att jag utöver ritningar även behövde upprätta en situationsplan trots att jag påpekade att källaren låg där den alltid har legat.
9. Därefter mottog jag en kommunikering ”*med detaljer om mitt brott*” av en tredje tjänsteman.
10. Jag har nu sökt bygglov för taket och har låtit upprätta en situationsplan som redovisar den inmätta byggnaden. Trots detta kommer mitt ärende att ”*förhållas i all framtid med återkommande nya krav.*”

Fastighetsägarens svar på kommunikeringen medför inte att bygglovsenheten har ändrat sin ursprungliga bedömning i ärendet.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen, PBL, (2010:900) ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen m.m.

Det krävs bygglov för att uppföra en ny byggnad, vilket framgår av 9 kap. 2 § PBL.

Enligt 11 kap. 51 § PBL ska en byggsanktionsavgift tas ut om någon bryter mot en bestämmelse i 8-10 kap. PBL. Avgiftens storlek framgår av 9 kap. plan- och byggförordningen, PBF, (2011:338).

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Avgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till:

1. att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte hade kunnat bort förutse eller kunna påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa, enligt 11 kap. 53 § PBL.

Enligt 11 kap. 53 a § PBL får avgiften sättas ned till hälften eller en fjärdedel om avgiften i det enskilda fallet är oproportionerlig.

En byggsanktionsavgift ska betalas inom två månader efter att beslutet om att ta ut avgiften har delgetts den avgiftsskyldige enligt 11 kap. 59 § PBL. Det gäller dock inte, om tillsynsmyndigheten i beslutet har bestämt en senare betalningsdag, vilket framgår av 11 kap. 61 §.

Bygglovsenhetens bedömning

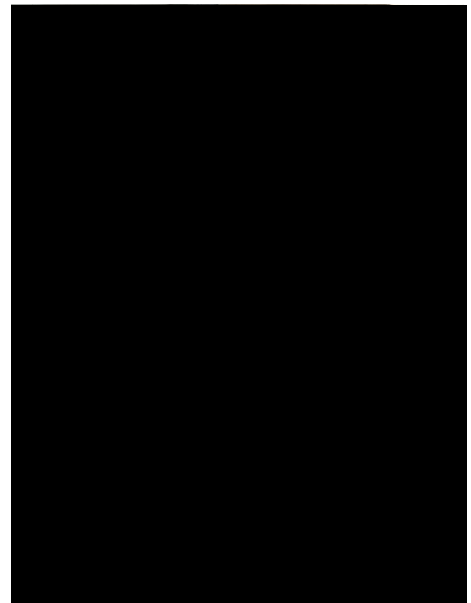
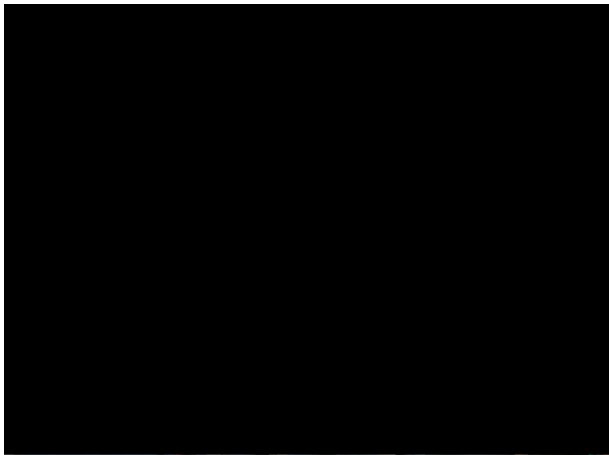
Efter branden i juli 2022 stod suterrängvåningen kvar. Utifrån sett ser den ut att ha klarat sig bra. Därmed konstaterar bygglovsenheten att den inlämnade uppgiften i anmälan om rivning efter branden som angav att byggnaden ”brann ner helt” var felaktig. Suterrängvåningens väggar av lecablock stod kvar intakta, men utgjorde inte längre en byggnad eftersom de saknade tak.

PBL:s definition av en byggnad lyder: ”...en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som är varaktigt placerad på mark eller helt eller delvis under mark eller varaktigt placerad på en viss plats i vatten samt är avsedd att vara konstruerad så att människor kan uppehålla sig i den”. När pulpetaket byggdes över de kvarvarande murarna uppstod en ny byggnad. En ny byggnad är bygglovspliktig, enligt 9 kap. 2 § PBL. Inget av de undantag som finns mot bygglovsplikten kan åberopas i ärendet eftersom byggnaden inte utgör ett komplement till ett en- eller tvåbostadshus eller är en så kallad ekonomibyggnad för jord- eller skogsbrukets behov. Bedömningen stärks av följande mening ur bygglovet från 2006: ”I suterräng-planet skall förråd, garage samt utrymme för omklädning finnas för den egna verksamheten.”

Bygglovets planritning redovisar fyra rum i suterrängvåningen; två verkstäder, ett omklädningsrum och ett rum vars funktion inte framgår av ritningen. Vid besiktningen den 21 augusti 2023 konstaterades att den tidigare planlösningen var under återuppbyggnad med bland annat uppreglade innerväggar, nytt klinkergolv och nya installationer i den del av byggnaden som använts som omklädningsrum. Fastighetsägaren bekräftade även att han hade som avsikt att återställa verkstaden och förråden i byggnadens suterrängvåning i samma utförande som innan branden.

Bilderna visar den nya byggnadens västra fasad med två höga portar och den södra fasaden med en lägre port och dörr.

Den vänstra bilden visar nya reglade innerväggar, ny el-dragning och nylagt klinkergolv i det blivande omklädningsrummet. Den högra bilden visar ett av de två större utrymmena i byggnaden som utgör verkstäder. Varje verkstad har försetts med höga portar.

Med hänsyn till byggnadens storlek och funktion menar bygglovsenheten att bygglov krävs för att montera ett nytt tak på suterrängvåningens murar. En åtgärd som kräver bygglov får inte påbörjas innan samhällsnämnden gett startbesked.

Byggnadens storlek är beräknad utifrån de mått som redovisas på den ursprungliga bygglovsritningen, daterad 2005-12-28, och som överensstämmer med bygglovsenhetens uppmätning. Byggnaden är 12 meter bred och 20,4 meter lång och har en byggnadsarea på 244,8 m².

Bygglovsenheten menar att inget av de undantagssituationer för att ta ut byggsanktionsavgiften som framgår av 11 kap. 53 § andra stycket PBL kan åberopas i ärendet. Den avgiftsskyldige lider inte av någon allvarlig sjukdom. Det saknas även sådana omständigheter som ligger utanför den ansvariges kontroll. Bygglovsenheten har under våren 2023 muntligen uppmanat den avgiftsskyldige att inkomma med bygglov för taket, varför det inte går att framhålla att den avgiftsskyldige har vidtagit åtgärder för att undvika överträdelsen. Därtill driver den avgiftsskyldige ett entreprenadföretag inom bygg och mark, [REDACTED], och kan förväntas känna till plan- och bygglagens bestämmelser rörande bygglovsplikt för nya byggnader.

Inte heller föreligger sådan omständighet att byggsanktionsavgiften kan sätta ner, vilket motiveras av att den avgiftsskyldige känner till att åtgärden kräver bygglov och har således skett uppsåtligt eller av oaktsamhet. Då det även rör sig om en byggnad där anställda kan/ska vistas bedöms överträdelse vara allvarlig. Därtill har regeringen tagit hänsyn till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser vid fastställandet av byggsanktionsavgiftens storlek, vilket framgår av 11 kap. 52 § PBL.

Sammanfattningsvis konstateras att samhällsnämnden varken har prövat frågan om bygglov eller lämnat startbesked för den nya byggnaden. Byggnaden är olovligt uppförd och samhällsnämnden ska därför ta ut en byggsanktionsavgift som är beräknad till 278 145 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Emma Bönnestig
Bygglovshandläggare

Beslut delges med rekommenderat brev:
[REDACTED]

Beslut efter ansökan om förhandsbesked för ett enbostadshus på fastigheten Hede 1:38

Dnr MB-2023-539

Förslag till beslut

Positivt förhandsbesked för ett enbostadshus ges.

Villkor:

Förhandsbeskedet gäller för redovisad omfattning, placering och i huvudsak utformning i enlighet med ansökan. Därutöver gäller följande villkor för att bygglov ska kunna ges:

1. Minst hälften av bostadsrummen ska vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden.
2. Minst hälften av bostadsrummen ska vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.
3. Om uteplats uppförs ska minst en vara vänd mot sydost eller sydväst.
4. Beslut från Länsstyrelsen Västra Götaland som berör närliggande fornlämningar ska lämnas in med bygglovsansökan.

Avgiften för beslutet: 9 000 kr.

Handlingar som tillhör beslutet

- Situationsplan (karta), dnr MB-2023-539-2

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Ansökan, dnr MB-2023-539-1
- Remissvar, Trafikverket, dnr MB-2023-539-8
- Utlåtande från miljöenheten, dnr MB-2023-539-10
- Utlåtande från VA-enheten, dnr MB-2023-539-12
- Remissvar, Västra Götalandsregionen, Förvaltningen för kulturutveckling, dnr MB-2023-539-14
- Yttrande från sakägare på fastigheten Hede 1:33, dnr MB- 2023-539-11
- Trafikbullersituation Hede 1:37 och Hede 1:38, Lilla Edets kommun, rapport 7211-A; Akustik Forum, dnr MB-2023-539-17
- Remissvar, Trafikverket, dnr MB-2023-539-21

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser att pröva om fastigheten Hede 1:38 är lämplig att bebygga med ett enbostadshus på 100–160 m². Fastigheten som är på 1 154 m² bildades 1993. En mindre grusväg leder fram till fastigheten. Fastigheten planeras att anslutas till enskilt vatten och avlopp.

Fastigheten ligger strax öster om E45 och järnvägen Norge-/Vänerbanan cirka 2 km utanför Lödöse. Den ligger i anslutning till befintlig bebyggelse på en smal öppen markyta mellan två skogspartier. Äldre flygbilder visar att marken tidigare nyttjats för jordbrukets behov.

Fastigheten Hede 1:38 styckades av för bostadsändamål i början av 1990-talet efter att positivt förhandsbesked lämnats och vägservitut beslutats. Den har inte bebyggts. Historiskt sätt har marken nyttjas som jordbruksmark men utgör idag en öppen markremsa som omges av skog. Miljöenheten bedömer att det på platsen inte går att bedriva ett rationellt jordbruk. Att uppföra ett enstaka bostadshus på platsen strider inte emot kommunens översiktsplan. Fastighetens sydöstra hörn gränsar till en bebyggd grannfastighet, vars ägare har lämnat erinran på byggnationen. Den fastigheten omges av skog och träd, vilket gör att det nya huset inte bedöms medföra någon betydande olägenhet i plan- och bygglagens mening. Därtill är markområdet redan påverkat av väg, järnväg och bebyggelse.

Bygglovsenheten menar att marken är lämplig att bebygga med ett enbostadshus, under förutsättning att villkoren i förhandsbeskedet följs.

Beskrivning av ärendet

Ansökan avser att pröva om fastigheten Hede 1:38 är lämplig att bebygga med ett enbostadshus på 100–160 m². Fastigheten som är på 1 154 m² bildades 1993 och är taxerad som lantbruksenhet. En mindre grusväg leder fram till fastigheten. Fastigheten planeras att anslutas till enskilt vatten och avlopp.

Fastigheten ligger strax öster om E45 och järnvägen Norge-/Vänerbanan cirka 2 km utanför Lödöse. Den ligger i anslutning till befintlig bebyggelse på en smal öppen markyta mellan två skogspartier. Äldre flygbilder visar att marken tidigare nyttjats för jordbrukets behov.

Förutsättningar

Fastigheten ligger utanför detaljplanelagt område. Översiktsplanen (ÖP2012) anger generella rekommendationer för hur marken ska användas då det i området som utgörs av en del av kommunens landsbygd där starka konkurrerande intressen inte föreligger. Enstaka bostäder får tillkomma efter lämplighetsbedömning.

Rekommendationen innebär att ansökan är förenlig med översiktsplanen.

Planeringsunderlag

Naturvårdbestämmelse: Vattenskyddsområde, Vänersborgsviken och Göta älv

Riksintresse: Försvarsmaktens påverkansområde, Väderradar

Fornminnen: Boplatansområde (L1964:1381) ca 50 meter och hållristning (L1964:2472)

Buller: Järnväg cirka 175 meter

Radon: Hög- och normalrisk område

Elektromagnetiska fält: luftburen el-ledning cirka 180 meter

Yttranden från remissinstanser

Utlåtande från miljöenheten: Fastigheten har historiskt nyttjats som jordbruksmark, men med hänsyn till fastighetens storlek, skick och läge bedöms inte något rationellt jordbruk vara möjligt på platsen idag. Marken är inte att betrakta som brukningsvärd jordbruksmark.

En enskild avloppsanläggning på fastigheten behöver kunna uppfylla kraven för hög skyddsnivå avseende miljö- och hälsoskydd.

Fastighetens närhet till järnväg sammanvägt med den förhärskande vindriktningen gör att ansökan bör kompletteras med en bullerutredning.

Utlåtande från vatten- och avloppsenheten: Har inget att erinra eftersom fastigheten ligger utanför det kommunala verksamhetsområdet för allmänna VA-tjänster.

Trafikverket: Ärendet berör Norge-/Vänerbanan som är ett riksintresse för transporter enligt 3 kap. 9 § miljöbalken (MB). Järnvägen är också en transportled för farligt gods.

Trafikverkets har efter att ha tagit del av bullerutredningen och granskat beräkningarna inget att erinra mot att förhandsbesked beviljas.

Trafikverket anser att vibrationsnivån i nya bostäder i närhet till järnväg inte överskrider 0,4 mm/s vägd RMS vid fler än fem tillfällen per natt under ett trafikårsmedel.

Kulturutveckling i Västra Götalandsregionen: Platsen ligger i närhet av två fornlämningar, en boplat och en hällristning. Närheten till fornlämningarna gör att Länsstyrelsen Västra Götaland bör kontaktas för en bedömning om platsens arkeologiska potential.

Yttrande från sakägare

Berörda sakägare har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig. Fastighetsägare till Hede 1:36, 1:5, 1:30, 1.18, 1:37, 1:33 och 1:24 har bedömts vara berörda.

Synpunkter på ansökan har inkommit från fastighetsägare till Hede 1:33 som skriver att hon värdesätter att bo enskilt vilket förändras om en ny granne tillkommer. Vidare befarar hon att hennes fastighet kan minska i värde om det byggs intill.

Kommunicering

Inför beslutet har sökande getts möjlighet att ta del av vad andra har tillfört ärendet. Under kommunikeringen kompletterades ansökan med en bullerutredning.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Förutsättningarna för förhandsbesked samt bestämmelser gällande handläggning av förhandsbesked framgår av plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Om ett förhandsbesked är en lämplig åtgärd på en avsedd plats prövas enligt 9 kap. 17 § PBL. Åtgärden prövas mot tillämpliga delar av förutsättningarna för att ge bygglov enligt 9 kap. 31.

Vid prövning av förhandsbesked enligt PBL får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet, vilket framgår av 2 kap. 1 § PBL.

Vid ärenden om förhandsbesked enligt PBL ska bostadsbyggnader lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller. Med olägenhet för människors hälsa avses en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig, vilket framgår av 2 kap. 6a § PBL.

Ett förhandsbesked som innebär att en åtgärd kan tillåtas ska innehålla de villkor som behövs för att förhandsbeskedet ska vara förenligt med de förutsättningar som gäller för den kommande lovprövningen, vilket framgår av 9 kap. 39 § PBL.

Avgiften fastställs med stöd av 12 kap. 8 § PBL och i enlighet med taxa antagen av kommunfullmäktige.

Bygglovsenhetens bedömning

Fastighetens närhet till järnvägen gör att den utsätts för trafikbuller, vilket både Trafikverket och miljöenheten framför i sina yttranden till samhällsnämnden. Nya bostäder ska lokaliseras till mark som inte är utsatt för störande trafikbuller eller där det går att förebygga och dämpa buller från trafik.

En bullerberäkning har utförts av Akustik Forum 2017. Den visar att ekvivalent ljudnivå vid bostadshusets fasad 2017 beräknades till 55 dBA och uppfyller riktvärdet i *Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader*. Bullerberäkningarna för 2040 redovisar värden som överskrider riktvärdena för ekvivalent och maximal ljudnivå enligt förordningen. Det ställer krav på hur bostadsrum och uteplatser ska placeras. Därför villkoras förhandsbeskedet med att minst hälften av bostadsrummen ska vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrider vid fasaden och minst hälften av bostadsrummen ska vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrider mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden samt att om uteplats uppförs ska minst en vara vänd mot sydost eller sydväst.

Fastigheten ligger i nära anslutning till en befintlig fornlämning i form av en boplatz. Fornlämningen skyddas enligt 2 kap. kulturmiljölagen. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut eller täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt skada fornlämningen. Länsstyrelsen meddelande 2017, senast det var aktuell med förhandsbesked på platsen, att krav kommer ställas på en arkeologisk förundersökning. Därför villkoras förhandsbeskedet med ett beslut från Länsstyrelsen i Västra Götaland som visar att fornlämningen inte är ett hinder för byggnationen.

Fastigheten Hede 1:38 styckades av för bostadsändamål i början av 1990-talet efter att positivt förhandsbesked lämnats och vägservitut beslutats. Den har inte bebyggts. Historiskt sätt har marken nyttjas som jordbruksmark men utgör idag en öppen markremsa som omges av skog. Miljöenheten bedömer att det på platsen inte går att bedriva ett rationellt jordbruk. Att uppföra ett enstaka bostadshus på platsen strider inte emot kommunens översiktsplan. Fastighetens sydöstra hörn gränsar till en bebyggd grannfastighet, vars ägare har lämnat erinran på byggnationen. Den fastigheten omges

av skog och träd, vilket gör att det nya huset inte bedöms medföra någon betydande olägenhet. Därtill är markområdet redan påverkat av väg, järnväg och bebyggelse.

Bygglovsenheten menar att marken är lämplig att bebygga med ett enbostadshus, under förutsättning att villkoren i förhandsbeskedet följs.

Avgift

Avgift för handläggningen av ärendet tas ut enligt tabell A7.1 i kommunens bygglovstaxa och uppgår till 9 000 kr.

Ansökan var komplett den 21 september 2023 vilket ger en handläggningstid på mindre än tio veckor. Det finns därför inte skäl att sätta ner avgiften.

Faktura skickas separat.

Upplysningar

Detta beslut kan överklagas, se bifogad information om *Hur man överklagar*.

- Förhandsbeskedet innebär inte att åtgärden får påbörjas. Bygglov ska sökas.
- Förhandsbeskedet gäller endast om bygglov för åtgärden söks inom två år efter det att beslut om förhandsbesked vunnit laga kraft.
- För att bygga på platsen krävs ett avloppstillstånd som söks hos miljöenheten i Lilla Edets kommun i samband med ansökan om bygglov.
- Åtgärden kräver tillstånd rörande fornlämningen av Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Emma Bönnestig
Bygglovshandläggare

Beslut skickas till
Sökanden

Beslut delges (förenklad delgivning är möjlig)
Fastighetsägaren till Hede 1:38

Beslutet meddelas
Fastighetsägarna till Hede 1:36, 1:5, 1:30, 1.18, 1:37 och 1:24.

Beslutet kungörs
Post- och Inrikes Tidningar

Beslut gällande farligt avfall på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB 2023-711

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden beslutar att förelägga verksamhetsutövaren [REDACTED] och fastighetsägaren [REDACTED] att på fastigheten [REDACTED] genomföra nedanstående åtgärder:

1. Ombesörja bortforsling av kemikalieavfall inom rubricerad fastighet till mottagare med laglig rätt att ta emot sådant avfall. Såväl transportör som mottagare av avfallet ska inneha giltiga tillstånd enligt miljölagstiftningen för respektive åtgärd. Åtgärderna ska redovisas för miljöenheten genom uppvisade transportdokument och mottagningskvitton senast 4 månader efter att beslutet vunnit laga kraft.
2. Ombesörja bortforsling av allt övrigt farligt avfall, i enlighet med avfallsförordningens definitioner, inom rubricerad fastighet till mottagare med laglig rätt att ta emot sådant avfall. Såväl transportör som mottagare av avfallet ska inneha giltiga tillstånd enligt miljölagstiftningen för respektive åtgärd. Åtgärderna ska redovisas för miljöenheten genom uppvisade transportdokument och mottagningskvitton senast 4 månader efter att beslutet vunnit laga kraft.

Överträdelse av punkt 1 förenas med ett vite på 50 000 kr vardera för [REDACTED] och [REDACTED].

Överträdelse av punkt 2 förenas med ett vite på 25 000 kr vardera för [REDACTED] och [REDACTED].

Nedlagd debiterbar handläggningstid hittills i ärendet är 39 timmar.

Handläggningsavgiften fastställs till 40 950 kr.

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2023-10-30

- Förbud mot att lagra och bearbeta avfall på fastigheten [REDACTED] och föreläggande om att överlämna avfall till godkänd mottagare, daterad den 3 oktober 2023, dnr MB-2023-699-4
- Beslutsunderlag, Bilaga 1. Myndighetsgemensam insats, dnr MB-2023-711-1

Sammanfattning av ärendet

[REDACTED] köpte fastigheten Lilla Edet [REDACTED] den 25 augusti 2010 och var fastighetsägare fram till den 5 juni 2017 när han överlät fastigheten i gåva till sonen [REDACTED]. I en fastighetsvärdering från 2012 bedömdes fastigheten [REDACTED] vara värd 900 000 kr utbyggd och 3 500 000 Kr utbyggd med industribyggnad.

Även om ägarförhållandet har ändrats så har [REDACTED] fortsatt aktivt nyttjat fastigheten under hela tiden. Han har beviljats flera bygglov och ansvarar för byggnationen av ett större lagerhotell. Det finns ingen känd näringsverksamhet med säte på fastigheten och inte heller uppgift om att fastighetsägaren [REDACTED] eller [REDACTED] har någon enskild näringsverksamhet eller delaktighet i annan bolagsform. [REDACTED] har fram till den 28 september 2023 haft särskild postadress på fastigheten.

I miljöenhetens arkiv finns ett klagomålsärende (MB-2014/0348), upprättad den 24 april 2014, mot pågående mark och miljöhantering på fastigheten [REDACTED]. Under miljöinspektion det året konstaterades att fastigheten användes som upplag för olika typer av avfall så som metallskrot, uttjänta fordon, bildäck, asfalt, bygg- och rivningsavfall, gips, gummislangar, presenningar etc. Det förkom även otillåten tillståndspliktig användning av avfall för anläggningsändamål (markutfyllnadsmaterial) och läckage av bränsle eller olja från fordon. En viss uppstädning utfördes därefter på fastigheten. Den miljöstörande verksamheten bedömdes i huvudsak beröras av PBL-lagstiftningen (Plan- och bygglagen) och hanterades vidare som en del av PBL-tillsynen.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade därefter att förelägga [REDACTED] att upphöra med den del av verksamheten som omfattade upplag av olika typer av skrot, byggavfall, asfalt, bilar, bildelar, övriga fordon etc. Nämnden beslutade vidare att fastighetens ytor skulle avstädas och att allt upplagt material skulle bortforslas. Föreläggandet följdes upp med ytterligare ett föreläggande som ålade [REDACTED] att bortforsla högar av bilar, övriga fordon, oljetankar, containrar, däck, lastpallar, metaller m.m. Beslutet förenades med ett löpande vitesbelopp. Detta beslut överklagades till Länsstyrelsen som avslag överklagan (Dnr 403-39753-2015) den 17 maj 2016.

Det finns ingen dokumentation om att avstädning utfördes i enlighet med föreläggandet och/eller hur tillsynsmyndigheten följde upp beslutet. Den fortsatta handläggningen behandlar bygglov för industri/lagerbyggnad och personalbyggnad.

Den 28 september 2023 utfördes en myndighetsgemensam insats som initierades och leddes av polis på fastigheten. Vid insatsen befanns sig [REDACTED] på fastigheten. Lilla Edets miljöenhet medverkade vid insatsen och gjorde bedömningen att det pågår miljöfarlig verksamhet som enligt flera verksamhetskoder i miljöprövningsförordningen är anmälnings- eller tillståndspliktig. Inga ansökningar om att det förekommer anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet har inkommit till länsstyrelsen eller Lilla Edets kommun. Den pågående verksamheten bedömdes därför som olaglig.

I samband med den myndighetsgemensamma insatsen framkom enligt uppgifter att avfall och fordon har transporterats fram och tillbaka till fastigheten av [REDACTED] och andra aktörer. En del av avfallet förvaras på fastigheten eller exporterats kontinuerligt till Bosnien med lastbil.

Miljöenheten konstaterade att avfallsmängden på fastigheten har ökat sedan 2014 vilket syns på historiska ortofoton (skalriktiga flygbilder) över fastigheten, tillsynsfoton från tidigare miljöskyddsärende och bygglovsärende samt tillsynsfoton från 28 september 2023.

Ett stängsel går längs med södra och östra fastighetsgränsen. Längs med stängslet står lastbilar uppställda som insynsskydd mot E45 och vägen till fastigheten. Från de övriga väderstrecken finns inget stängsel eller insynsskydd för allmänhet men fastigheten har larm och kameraövervakning.

På fastigheten har stora volymer med blandat (farligt/icke farligt avfall, fast/flytande avfall) och delvis sorterat avfall lagrats. Det finns ett flertal containrar med metallskrot och annat avfall. Avfallsmängden och det lagrade avfallet bedöms till mindre del vara av sådant slag som uppstår i ett hushåll eller verksamhetsavfall som liknar avfall från hushåll. dvs. s.k. kommunalt avfall. För övrigt lagras bland annat bygg- och rivningsavfall (förorenad isolering, krossade fönster, m.m.), träavfall (behandlat), brännbart avfall (plast, kartong, gummi), EUR-pallar/byggpallar, blandkablar, hydrauloljeslangar, elskrot (elektriska eller elektroniska produkter), bilbatterier, hushållsmaskiner, koppar-/metallskrot, rör, växellådor, tryckluftsbehållare och gasoltuber.

Övervägande delen av avfallet på fastigheten lagras oordnat, utan tak och skydd. Byggmaterial som varit ämnat för byggnation har vid hantering och lagring legat oskyddat mot nedsmutsning, fukt och vind.

Inom fastigheten står ett flertal avställda personbilar/skrotbilar, truckar i sämre skick, och en båt. Det finns demonterade bilar, lastbilar och avregistrerade släpvagnar. Inget av fordonen står på tätt underlag eller väderskyddat. På flera ställen inom fastigheten syns oljefläckar i grusbeläggningen.

I sydöstra delen (område C, enligt bilaga 1) står en lastbil fylld med motorer och motordelar i olika storlekar. Från lastbilen läcker det olja eller liknande direkt ner i den underliggande grusbeläggningen. Det finns andra delar till fordon så som växellådor, bildäck, stänkskärmar för däck, bensintankar, dörrar, motorhuvar och fjäderben. Det finns även förbrukade motordrivna maskiner t.ex. gräsklippare, propellrar etc. Det är oklart om fordonen och de andra motordrivna maskinerna innehåller bränsle i tankarna.

Inom område E står en cistern. Det finns ingen information om installation av cistern i kommunens arkiv men det har inte fastställts om den har något innehåll. Det förekommer skyltar och maskiner med företagslogga, glassbil och busskur på fastigheten vilket är tecken på att det sker insamling och transporter av avfall och skrot från andra verksamheter.

Inom område B och E finns arbetsytor som ger indikationer på att avfallsbearbetning och demontering av el-avfall, bildelar eller andra avfallsfraktioner sker. På en yta, inramade av containrar åt öst ligger stora, rostiga, tjocka metallplåtar intill varandra. Här syns arbetsbänkar med verktyg, dunkar med olja och flytande avfall. Intill står en container som läcker olja ut på den tjocka plåten. Vid en öppen eldstad har avfall eldats.

Förvaringen av farligt avfall sker allmänt på ett olämpligt sätt med hög risk för okontrollerat läckage. Kemikalier så som hydraulolja, färg, bensin och motorolja ligger utspridda över hela fastigheten. Det finns kemiska produkter och flytande farligt avfall i förpackningar utan tydlig märkning och varningsetiketter.

I en lastbil (område A) märkt "Bilspeditionen" finns flera tankar (uppskattat 1 000 l/tank) som enligt [REDACTED] är gammal olja. Det är inte fastställt vilken typ av olja det är eller om det är en blandning av olika kemikalier. Oljan och några av containrar

*

med skrot ska enligt [REDACTED] vara transporterade till rubricerad fastighet av en av hans kontakter.

I beslutet bifogas sammanfattning av avfallet i situationskarta och fotografier från den myndighetsgemensam tillsyn den 28 september 2023 (separat Beslutsunderlag, Bilaga 1)

Den 3 oktober 2023 beslutade nämnden att förbjuda [REDACTED] och [REDACTED] att lagra och bearbeta avfall på fastigheten [REDACTED] (dnr. MB-2023-699-4). I detalj innebar beslutet förbud mot mottagning av avfall/farligt avfall för lagring och sortering, bearbetning av avfall genom nedskärning, demontering och sortering, mottagande av fordon för demontering, utförande av transporter av avfall utan anmälan eller tillstånd hos länsstyrelsen samt eldning av avfall.

Kommunens bygglovsenhet medverkade också vid den gemensamma insatsen och gjorde bedömningen att det förekommer olovligt boende på fastigheten. En byggnad hade tagits i bruk utan slutbesked och nyttjades som bostad. Bygglovsenheten förbjöd i enlighet med PBL-lagstiftningen användning av (bostadshuset) byggnaden på [REDACTED] [REDACTED] (Dnr 2023-703-6).

Vidare förbjöd miljöenheten den 20 oktober 2023 utsläpp av avloppsvatten (BDT och WC) till de bristfälliga avloppsanläggningarna på fastigheten (MB-2023-699-6). De nuvarande avloppsanläggningarna har anlagts utan tillstånd och utsläpp av avloppsvatten sker utan rening.

Miljöenheten avser dessutom att framöver upprätta tillsynsärende gällande förorenad fastighet och bygglovsenheten avser att ställa krav på att vidta rättelse utifrån plan- och bygglagstiftningen.

Förutsättningar

Den miljöfarliga verksamheten sker på en fastighet som ligger inom Fråstads avrinningsområde. Södra delarna ligger inom inre vattenskyddsområde för Vänersborgsviken och Göta Älv medan övriga delar av fastigheten ligger inom yttre skyddszonen. Det innebär att ett föroreningsutsläpp inom den inre skyddszon kan nå ett vattenverks vattenintag inom 12 timmar.

Hela fastigheten är förstärkt med grus- och slaggbeläggning. Slagget kommer enligt uppgift från Vargön Alloys. Slaggen uppstår vid tillverkning av ferrokrom och kan innehålla trevärdigt och sexvärdigt krom samt nickel. Användning av slaggen är anmälningspliktigt.

Motivering till beslutet

Lagparagrafer som beslutet grundar sig på

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken (MB) ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att

verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Enligt 2 kap. 5 § MB ska alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att

1. minska mängden avfall,
2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,
3. minska de negativa effekterna av avfall, och
4. återvinna avfall.

Enligt 2 kap. 7 § MB gäller kraven i 2 och 3 §§ i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 9 kap. 1 § MB definieras miljöfarlig verksamhet som

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Enligt 26 kap. 9 § MB får en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Enligt 26 kap. 14 § MB får beslut om förelägganden eller förbud förenas med vite

Enligt 26 kap. 21 § MB får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt 29 kap. 9 § punkt 15 MB kan den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot en föreskrift som regeringen har meddelat med stöd av 15 kap. 30 § genom att lämna avfall till någon som inte har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för avfallshanteringen, dömas till böter.

Enligt 1 kap. 4 § Avfallsförordning (2020:614) avses farligt avfall vara avfall som i bilaga 3 beskrivs med en avfallskod markerad med en asterisk (*) och icke farlig vara avfall som inte är farligt avfall.

Enligt 3 kap. 5a § Avfallsförordning (2020:614) får en uttjänt bil inte lämnas till någon annan än en producent eller en auktoriserad bilskrotare.

Enligt 3 kap. 10 § Avfallsförordningen (2020:614) ska den som producerar bygg- och rivningsavfall, utöver vad som gäller enligt andra bestämmelser i detta kapitel, sortera ut åtminstone följande avfallslag och förvara dem skilda från varandra och från annat avfall:

1. trä,
2. mineral som består av betong, tegel, klinker, keramik eller sten,

3. metall,
4. glas,
5. plast, och
6. gips.

Enligt 6 kap. 1 § Avfallsförordningen (2020:614) ska den som producerar farligt avfall i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet för varje typ av farligt avfall anteckna uppgifter om

1. var avfallet producerats,
2. datum för borttransport,
3. transportsätt,
4. vem som ska transportera bort avfallet,
5. avfallets vikt i kilogram, och
6. den mottagare och den plats där avfallet ska hanteras på annat sätt än genom att mottagaren transporterar eller lastar om det.

Uppgifterna ska antecknas innan transporten påbörjas.

Enligt 6 kap 11 § Avfallsförordningen (2020:614) ska den som är anteckningsskyldig lämna de uppgifter om farligt avfall som antecknats enligt 1-5 §§ till avfallsregistret. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt senast två arbetsdagar efter den tidpunkt när anteckningen ska göras eller sammanställas enligt 1-5 §§ och i enlighet med föreskrifter som har meddelats med stöd av 18 §.

Vattenskydds föreskrifterna för Göta älv och Vänersborgsvikens vattenskyddsområde som gäller inom inres skyddszon anger bl.a. följande:

1 § Uppställning av tankbilar eller mobila transportbehållare, innehållande mer än 250 liter petroleumprodukter, eller andra miljö- och hälsofarliga produkter är förbjudet (gäller inte volym i fordons bränsletankar eller hydraulsystem)

3 § Bedrivande av verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) kräver tillstånd.

6 § Lagring av farligt avfall kräver tillstånd.

Undantag från tillståndsplikten gäller för

1. lagring av farligt avfall från den egna verksamheten, i nederbördsskyddade, låsbara utrymmen utrustade med sekundärt skydd, och
2. lagring av farligt avfall från det egna hushållet

Enligt 2 § Lag (1985:206) om viten skall vitesföreläggande vara riktat till en eller flera namngivna fysiska eller juridiska personer (adressater). Om föreläggandet innebär en skyldighet för adressaten att vidta en viss åtgärd, skall det av föreläggandet framgå vid vilken tidpunkt eller inom vilken tidsfrist åtgärden skall vidtas.

Vite får inte föreläggas, om adressaten kan antas sakna faktisk eller rättslig möjlighet att följa föreläggandet.

När vite har förelagts, får nytt vite mot adressaten i samma sak inte föreläggas förrän det tidigare föreläggandet har vunnit laga kraft.

Ett vitesföreläggande skall delges adressaten.

Enligt 3 § Lag (1985:206) om viten skall det fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Vitet skall fastställas till ett bestämt belopp, om annat inte följer av 4 §. Om vite föreläggs flera personer gemensamt, skall ett särskilt belopp fastställas för var och en av dem.

Enligt 7 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor (NFS 2021:10)

*

ska cisterner med anslutna rör- och slangledningar som tas ur bruk tömmas och rengöras. Vidare ska åtgärder vidtas som hindrar att cisternen kan återfyllas med brandfarliga vätskor eller spilloljor. Verksamhetsutövaren ska senast i samband med att cisternen tas ur bruk informera tillsynsmyndigheten om hur cisternen med anslutna rör- och slangledningar samt eventuella föroreningar ska omhändertas.

Nämndens bedömning

Miljöenheten bedömer att det pågår miljöfarlig verksamhet på fastigheten [REDACTED] enligt miljöbalkens definition i 9 kap. 1 § MB punkt 2 och att flera verksamhetskoder i miljöprövningsfördordningen (2013:251) berörs som medför att verksamheten är anmälning- eller tillståndspliktig. Inga anmälningar eller ansökningar om tillstånd har inkommit till Lilla Edets kommun eller länsstyrelsen.

På fastigheten pågår byggnation av två byggnader som inte får tas i bruk innan slutbesked, enligt plan -och bygglagen. Fastigheten kan därför betraktas som en byggarbetsplats men eftersom det inte finns beviljat bygglov för något upplag eller materialgård så får det inte enligt PBL förekomma förvaring av stora mängder material och föremål som avfall, bränsle eller fordon.

Trots att kommunen tidigare förelagt [REDACTED] om att avfall ska forslas bort så har mängden avfall senare ökat vilket tydligt syns på historiska ortofoton och tillsynsfoton. Alltmer farligt avfall har tillförts fastigheten utan någon laglig rätt härtill.

Enligt uppgifter ska andra aktörer ha transporterat avfall/skrot till och från fastigheten samt lagrat det i containrar eller lastbilar. Men en grundläggande förutsättning för att någon ska betraktas som ansvarig verksamhetsutövare är att denna ska ha faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder mot påstådda störningar och olägenheter dvs. att ha rådighet. Flera fysiska eller juridiska personer kan anses vara verksamhetsutövare parallellt (se bl.a. MÖD 2006:63).

Även om ägarförhållanden har ändrats så har [REDACTED] fortsatt sin avfallsverksamhet på fastigheten och har också ansökt om bygglov för byggnader och en avloppsanläggning. Han har även varit bosatt på fastigheten och transporterat avfall med lastbil utomlands. Den nuvarande fastighetsägaren [REDACTED] har enligt uppgifter varit medveten om förvaringen av avfall/skrot på fastigheten och att avfallstransporter sker. Han har upplåtit nyttjanderätt av fastigheten till [REDACTED] och har därigenom tillåtit anmälning- och tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet på fastigheten. En av lastbilarna med skrot som påträffades på fastigheten ägs av [REDACTED].

Miljöenheten gör bedömningen att ansvaret för den otillåtna avfallsverksamheten vilar både på [REDACTED] och [REDACTED]. (Delat ansvar, jfr Hovrättens domslut B1902-20).

Bortforsling av kemikalieavfall

Kemikalier och flytande farligt avfall förvaras på flera platser på fastigheten och hanteringen sker utan sekundärt skydd och på ett allmänt bristfälligt sätt. Miljöenheten bedömer att risk finns för spridning av farliga ämnen och anser att allt kemikalieavfall ska transporteras bort från fastigheten. Om ett tidigare kemiskt innehåll i en förpackning medför att det finns rester av farliga ämnen kvar, ska den förorenade förpackningen inte lämnas till förpackningsinsamling utan i stället sorteras ut och hanteras som farligt avfall.

Det förekommer kemiska produkter i förpackningar som inte är märkta och med okänt innehåll. I en lastbil med Bilspeditionens logga (område A) finns flera tankar med olja eller annat flytande farligt avfall. För denna hantering av kemikalieavfall krävs det tillstånd.

Det finns risker med att oförsiktigt hantera eller blanda kemiska produkter särskilt om de efter användning blivit förorenad eller kemiskt förändrad. Oförutsagda reaktioner kan ske som ökar risken för självantändning eller gasbildning.

Det är förbjudet enligt vattenföreskrifterna att ställa upp mobila transportbehållare, innehållande mer än 250 liter petroleumprodukter, eller andra miljö- och hälsofarliga produkter. För tankarna och övrigt kemikalieavfall skall bortforsling och inlämning av uppgifter till avfallsregistret utföras på liknande sätt som övrigt farligt avfall.

Bortforsling av övrigt farligt avfall

Det förekommer också stora mängder annat farligt avfall på fastigheten som riskerar att försämrans av okontrollerad förvaring och hantering vilket ökar sannolikheten för att utsläpp av föroreningar sprids till grund- och ytvatten och närliggande mark.

Göta älv har ett stort värde som vattentäkt för dricksvatten för många människor i Västra Götalands län. Fastighetens lokalisering inom vattenskyddsområde medför att alla måste ta särskild hänsyn och vidta de försiktighetsåtgärder som krävs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet. Eftersom fastigheten inte är helt instängslad finns fara för att människor och djur beträder fastigheten och kommer i kontakt med skadliga kemikalier och övrigt farligt avfallet.

Att lagra blandat farligt och icke farligt avfall en längre tid kan medföra ökad risk för självantändning. En brand som uppstår i avfallsupplag är i regel svårsläckt och medför utsläpp av farliga ämnen så som dioxiner, PAH, PCB vilket innebär en risk för att människor i omgivningen kan komma att utsättas för toxiska brandgaser. Dessutom så eldas avfall på öppen eldplats i nära anslutning till det lagrade avfallet vilket medför risk för att eld sprids via gnisttändning.

Det finns indikation på att bearbetning och demontering av avfall sker vid bearbetningsytorna troligen i syfte att plocka isär produkter och separera olika värdefulla komponenter, t.ex. metaller som koppar, guld, platina och palladium. Demontering av elavfall kan utgöra en påtaglig miljöfara om inte hanteringen av avfallet sker på korrekt sätt eftersom det innehåller skadliga ämnen som till exempel bromerade flamskyddsmedel, bly, kvicksilver och kadmium. [REDACTED] har demonterat bilar själv, vilket intygas i ett dokument från Transportstyrelsen. De tjocka metallplåtarna (område B) och arbetsbänkarna ger indikation på att tungt skrot hanteras och bearbetas på plats. Intill metallplåtarna står en container som läcker olja på plåten.

Avställda fordon och andra motordrivna maskiner som inte förvaras på rätt sätt kan börja rosta och på sikt läcka miljöfarliga ämnen. Enligt miljöbalken är det förbjudet att skräpa ned utomhus eller orsaka att ämnen släpps ut som medför eller kan medföra en förorening i grundvatten, ytvatten och mark. På flera platser på fastigheten syns läckagefläckar av olja eller fossila bränsle i grusbeläggningen. Det sker även läckage från lastbilen med motorer/motordelar inom område C.

Miljöbalkens försiktighetsprincip innebär att redan risken för negativ påverkan på människors hälsa och på miljön gör att verksamhetsutövaren är skyldig att vidta åtgärder. Verksamhetsutövaren ska förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön. Privata bilar som ägs av verksamhetsutövare/fastighetsägare, andra ägares fordon, truckar eller andra fordon på fastigheten bör ställas upp på ett säkert sätt så att de inte medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det kan till exempelvis innebära att fordonen bör stå på tät platta (garage) så att olja, bensin och andra vätskor inte kan förorena marken och ytvatten.

Om bilarna kan klassas som uttjänta eller som skrotbilar, räknas de som farligt avfall och ska forslas bort till en laglig mottagare. Ett fordon kan bedömas vara uttjänt när det till exempel är i ett sådant skick att det inte är lämpligt att reparera, det har varit avregistrerat under en längre tid, identifikationsnummer saknas eller bedöms vara en miljörisk.

Bortforsling

Bestämmelser om avfall och avfallets hantering återfinns i avfallsförordningen (2011:927). Allt farligt avfall inom fastigheten ska forslas bort oavsett om det är sorterat, osorterat, lastat i behållare, på pall eller motsvarande eller ligger löst på mark. Vad som bedöms vara farligt avfall framgår av 2 kap. 2 § och 3 § i avfallsförordningen som hänvisar vidare till bland annat bilagan i direktiv 2008/98/EG. I direktivets bilaga 3 anges hälsoskadliga, giftiga, cancerframkallande, frätande, smittfarliga, reproduktionstoxiska, mutagent, allergiframkallande eller ekotoxiska räknas det som farligt avfall. Några exempelvis är skrotbilar, förbrukade maskiner, däck och fordonsdelar, batterier, behandlat trä, kemikalier (t.ex. oljor, färg och bekämpningsmedel), lysrör och elavfall (t.ex. dataskärm och vitvaror).

På fastigheten finns en stående cistern utan anslutna rör- och slangledningar och sekundärt skydd. Det har inte inkommit någon anmälan om cistern till miljöenheten som innebär att den har tagits ur bruk och att den är ett avfall. Det är inte fastställt om cisternen innehåller eldningsolja, spillolja och brandfarliga vätskor men det finns risk att cisternen vid nuvarande placering kan skadas t.ex. genom mekanisk påverkan och att läckage av innehållet kan ske. En cistern som är tagen ur bruk används inte och åtgärder ska vidtagits som gör att den inte längre går att fylla på. Tömning, rengöring och plombering av cistern och rörledningar bör utföras av sakkunnig. Ackrediterade företag finns på Swedacs hemsida. Dessa företag brukar även kunna ta cisternen med sig för skrotning.

Rester av olja och annat avfall från rengöringen räknas som farligt avfall och ska lämnas för destruktion enligt Avfallsförordningen. Farligt avfall (eldningsolja, spillolja och brandfarliga vätskor) från cistern ska lämnas till en godkänd transportör eller omhändertagare. Kvitto på transporten eller omhändertagandet ska skickas in tillsammans med anmälan.

I enlighet med 6 kapitlet i avfallsförordningen ska anteckningar föras på avfallet som ska forslas bort. Transportören och mottagare ska dokumenteras samt datum för transporten. Uppgifterna om farligt avfall ska lämnas elektroniskt till avfallsregistret hos Naturvårdsverket, senast två arbetsdagar efter avfallstransporten utfördes. I Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2020:5) finns ytterligare bestämmelser om rapportering till avfallsregistret.

Enligt miljöbalken krävs det tillstånd av länsstyrelsen för att få transportera och samla in farligt avfall. Som avfallsproducent ska man ha kontroll på att avfallstransportören som anlitas har giltigt tillstånd att transportera avfall (farligt/ icke farligt avfall). Enligt 29 kap. 9 § punkt 15 MB och avfallsförordningen 5 kap. 18 § är det, för yrkesmässiga verksamheter som producerar avfall, straffbart att inte lämna avfall till någon som har gjort de anmälningar eller har de tillstånd som krävs för avfallshanteringen. Mottagaren av avfallet ska också ha tillstånd för att samla in farligt avfall. Transportdokument och mottagningskvitto ska skickas till miljöenheten.

Skrotning av köldmedieutrustning får endast utföras av en ackrediterad kylfirma och ett skrotningsintyg på cisternen ska skickas till miljöenheten. I enlighet med enligt 3 kap. 5a § avfallsförordningen ska en uttjänad bil endast lämnas till en producent eller en auktoriserad bilskrotare.

För övrigt ska bestämmelserna i avfallsförordningen (2020:614) följas som avser sortering, hantering och förebyggande åtgärder av olika avfallsslag. Framst med avseende på byggmaterial och farligt avfall.

Miljöenheten kommer vid nästa tillsynstillfälle kontrollera att ni fortsättningsvis anlitar avfallstransportörer med tillstånd.

Samhällsnämnden har gjort en rimlighetsavvägning enligt 2 kap 7 § vid bedömningen om vitesbeloppen vid överträdelse av punkt 1 och punkt 2 baserat på tidigare fastighetsvärdering.

Avgift

För handläggningen av ärendet tas en avgift ut på 40 950 kr. Avgiften är fastställd av kommunfullmäktige (§70/2022) och baseras på antal nedlagda timmar handläggningstid i ärendet. I ärendet har totalt 39 timmars debiterbar handläggningstid använts. I detta ingår inläsning, rådgivning med kollegor och chef, skrivande av beslut och övriga dokument.

Faktura skickas separat.

Upplysningar

- Detta beslut kan överklagas, se bifogad information om *Hur man överklagar*.
- Avgifter som tillkommer vid fortsatt handläggning kommer att delas mellan [REDACTED] och [REDACTED].

Marika Hogland
Miljöinspektör

Beslut delges
[REDACTED]

Revidering av verksamhetsområden för dricksvatten-, spillvatten- och dagvattentjänster (dagvatten fastighet och dagvatten gata)

Dnr SAN 2023/386

Sammanfattning

Ett verksamhetsområde är ett, av kommunfullmäktige, fastställt geografiskt område inom vilket VA-huvudmannen har en skyldighet att tillhandahålla tjänster för dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata. Alla fastigheter inom ett verksamhetsområde är skyldiga att betala avgift enligt gällande VA-taxa och inom verksamhetsområdet gäller Lagen om Allmänna Vattentjänster (2006:412).

Verksamhetsområden behöver ses över kontinuerligt och revideras för att motsvara nuvarande VA-förhållanden.

Det är kommunfullmäktige som tar beslut om verksamhetsområden. Beslutet ska visa vilka fastigheter som ingår i verksamhetsområdet samt vilka vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata) som ska ingå.

Förslag till utökat Verksamhetsområde:

Hjärtum 14:75 angränsar till befintligt verksamhetsområde. Fastigheten ska exploateras med ca 14 nya bostäder. Hjärtum 14:75 bör därav anslutas till verksamhetsområde för dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-08-10

Bilaga 1 - Fastighetsförteckning över fastigheter som ska revideras vad gäller verksamhetsområde för dricksvatten-, spillvatten- och dagvattentjänster

Bilaga 2 - Kartöversikt över fastigheter som ska revideras vad gäller verksamhetsområde för dricksvatten-, spillvatten- och dagvattentjänster

Ekonomiska konsekvenser

Fastigheter som ingår i verksamhetsområdet är skyldiga att betala avgifter enligt gällande VA-taxa och har rätt att bruka den allmänna VA-anläggningen.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa revideringar av verksamhetsområde för Hjärtum 14:75 för dricksvatten-, spillvatten- och dagvattentjänster.

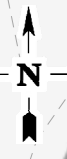
Franz Wallebäck
Enhetschef
franz.walleback@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Franz Wallebäck, VA-chef
Karin Holmström, sektorschef
Maria Wagerland, planerings- och exploateringschef
Geodataenheten, geodata@lillaedet.se

OMRÅDE & FASTIGHET	DRICKSVATTEN, V	SPILLVATTEN, S	DAGVATTEN FASTIGHET, DF	DAGVATTEN GATA, DG
HJÄRTUM				
HJÄRTUM 14:75	Ja	Ja	Ja	Ja

KÄRRSBA

KLOCKARELUNDEN

0 25 m

Nytt avtal RF-SISU 2024

Dnr SAN 2023/492

Sammanfattning

RF-SISU har idag ett idrottsuppdrag, inkluderande idrott för alla, och ett folkbildningsuppdrag med stöttning och processledning till föreningarna. Avtalet med RF-SISU Västra Götaland går ut vid årsskiftet 2023/2024 och avtalet föreslår vi nu ska förnyas för 2024.

Bidraget avser att stödja prioriterade målgrupper som barn och ungdomar, samt annan verksamhet som på annat sätt ger mervärde till civilsamhället. Bidraget ska användas generellt till s.k. lärgruppsutbildning men även till riktade insatser för särskilda syften, grupper eller områden. Implementera Riksidrottsförbundets strategiska mål, regionala effektmål och utvecklingsresor enligt följande fokusområden:

- Ny syn på tävling och träning
- Jämställdhet för en framgångsrik idrott
- Det stärkta ledarskapet
- En inkluderande idrott för alla
- Skapa förutsättningar för det ideella arbetet i föreningen
- Modernt och hållbart föreningsliv

I gällande avtal förbinder sig RF-SISU att prioritera ett antal punkter, till exempel att implementera Riksidrottsförbundets nationella fyra strategiska mål och de tre regionala effektmålen samt tillhörande fokusområden som leder till ett ”Modernt och hållbart föreningsliv”.

Nuvarande avtal tecknades 2022-12-16 och gäller fram till 2023-12-31. Ersättningen till RF-SISU är idag 30 000 kr/år. RF-SISU föreslår själva att bidraget höjs till 40 000 kr. Vi bedömer att ett ettårsavtal liksom tidigare är lämpligt, samt att bidraget till RF-SISU är oförändrat då ett högre belopp inte ryms i budget.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-10-20

Nytt avtalsförslag – RF-SISU, Sofia Blomgren daterad 2023-10-19

Gällande avtal – SAN 2022/551

Ekonomiska konsekvenser

Endast 30 000 kr ryms i budget för 2024.

Sociala konsekvenser

Lilla Edets kommun dras redan nu med stora hälsoproblem både psykiskt och fysiskt. En inkluderande och jämställd idrott för alla är en av många vägar att motverka hälsoproblem och utanförskap. Att skapa förutsättningar för ideellt arbete och att arbeta för allas möjlighet att delta i idrotten är det är viktigt med ett fortsatt samarbete med RF-SISU.

Förslag till beslut

Samhällsnämnden ger planerings- och exploateringschefen i uppdrag att teckna ett avtal med RF-SISU på ett år med föreslagna mål och fokusområden med en ersättning på 30 000 kr.

Carolina Öster
Handläggare
carolina.oster@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Maria Wagerland, Planerings- och exploateringschef
RF-SISU Västra Götaland, Sofia Blomgren, Verksamhetschef

Datum 2022-10-19

Mottagare: Lilla Edet Kommun

Avtal om verksamhet 2024 mellan Lilla Edets kommun och RF-SISU Västra Götaland

- Bidraget avser att stödja verksamhet som riktar sig till Lilla Edets kommun prioriterade målgrupper, barn och ungdomar, samt annan verksamhet som på annat sätt ger mervärde till civilsamhället.
- Bidraget ska användas generellt till s.k. lärgruppsutbildning men även till riktade insatser för särskilda syften, grupper eller områden.
- Implementera Riksidrottsförbundets strategiska mål, regionala effektmål och utvecklingsresor enligt följande fokusområden:

Ny syn på tävling och träning

- vara med och stötta föreningarnas samarbete mellan grupper och idrotter

Jämställdhet för en framgångsrik idrott

- Förändra strukturer och normer

Det stärkta ledarskapet

- Nå och utbilda våra ledare, med ett extra fokus på unga ledare

En inkluderande idrott för alla

- Verka för att nyanlända och personer med funktionsnedsättning inkluderas i föreningslivet
- Genom riktade insatser minska utanförskap.

Skapa förutsättningar för det ideella arbetet i förening

- Öka antalet anställda så att ideella ledare kan vara ideella – mer tid i verksamheten.
- Ökad kontinuitet i styrelsearbetet
- Underlätta föreningens administration kring så väl strukturer som system

Modernt och hållbart föreningsliv

- deltagande part i folkhälsorollen, idrotts& motionsaktiviteter för äldre
- En modern och hållbar förening skapar miljö som främjar kunskap, utveckling och hälsa.

- Bidraget är inte exakt reglerat utan bygger på ett ömsesidigt förtroende där nedanstående punkter följs upp och justeras av parterna.
- RF-SISU Västra Götaland erhåller 40 000 kronor i bidrag 2024, för folkbildningsverksamhet och fakturerar Lilla Edets kommun i juni.

RF-SISU förbinder sig att under 2024 prioritera följande punkter:

- Implementera Riksidrottsförbundets nationella fyra strategiska mål och de tre regionala effektmålen samt tillhörande fokusområden som leder till ett "Modernt och hållbart föreningsliv" se ovan.
- Bedriva folkbildningsverksamhet i minst en tredjedel av föreningarna i Lilla Edet.
- Ge stöd och stöttning till föreningarna som leder till utveckling av föreningen och rekrytering av ledare, aktiva och andra vuxna.
- Prioritera verksamhet som ger mervärde till barn- och ungdomsidrotten.
- Samverka med Lilla Edets kommun för en starkare idrott i kommunen och vid behov tillsammans genomföra utbildningar, föreningsträffar och övriga gemensamma satsningar.

Maria Wagerland
Planerings- och exploateringschef
Samhällsnämnden Lilla Edets Kommun

Sofia Blomgren
Bitr. Verksamhetschef
RF-SISU Västra Götaland

RF-SISU VÄSTRA GÖTALAND är ett av Riksidrottsförbundet och SISU Idrottsutbildarnas 19 regionala organisationer och Sveriges största distrikt med 20% av svensk idrott. Vårt uppdrag är att stödja, företräda, leda och samordna idrottsrörelsen i gemensamma frågor på regional och lokal nivå samt verka för och bidra till idrottens utveckling genom folkbildning och utbildning i idrottsföreningar och specialidrottsdistriktsförbund.

RF-SISU VÄSTRA GÖTALAND tar årligen fram nyckeltal, statistik och goda exempel på genomförd verksamhet i våra 49 kommuner. Verksamheten beskrivs utifrån vårt idrotts- och folkbildningsuppdrag.

Verksamheten möjliggörs främst via våra idrottskonsulenter som utvecklar, initierar och stödjer idrottsföreningarna i kommunen, men även via Stöd och service som omfattar kompetens inom ekonomi, löner, juridik, kommunikation och administration.

SVENSK IDROTT FÖRÄNDRAS

Inom idrottsrörelsen pågår ett omfattande förändringsarbete. Vi kallar det Strategi 2025. Förändringsarbetet ska framförallt leda till att fler ska vilja och kunna idrotta i förening – hela livet, med fokus på glädje och utveckling.

Till vår hjälp har vi fem utvecklingsresor:

1. En ny syn på träning och tävling
2. Den moderna föreningen engagerar
3. Inkluderande idrott för alla
4. Jämställdhet för en framgångsrik idrott
5. Ett starkt ledarskap

Vår övergripande verksamhet beskrivs i vår regionala verksamhetsberättelse 2022.

EXEMPEL PÅ VERKSAMHET I KOMMUNEN UNDER ÅRET

Senior Sport School

Tillsammans med Lilla Edets kommun och föreningen OK Gipen genomförde vi en ny omgång av Senior Sport School. Ett hälsö-äventyr där personer över 60+ får möjligheten att prova på olika fysiska aktiviteter kombinerat med intressanta föreläsningar.

Flera föreningar som var med innan återkommer och erbjuder nu idrott för denna målgrupp i sina verksamheter.

Här på bilden är vi och provar Källkockey hos LN70HC.

Projektstöd IF Idrott för 65+

Föreningen Boulestallet i Lilla Edet har fått projektstöd för att bygga en ramp. Det underlättar för de som använder rollator eller rullstol att komma in i anläggningen. Projektstödet handlar om att utveckla föreningens befintlig verksamhet, behålla och/eller rekrytera nya medlemmar.

Projektstöd IF Återstart 2

Boxningsklubben Fighter fick ta del av Återstartstödet. Ett stöd som riktar sig till att behålla och återrekrytering av barn och ungdomar. Föreningen har köpt in material så att alla kan vara med. Nya medlemmar strömmar in till föreningen.

IDROTTEN I SIFFROR

KOMMUNFAKTA

Befolkning:	14 466
Idrottsföreningar:	20
Antal idrotter:	21
Föreningsmedlemskap:	4 000
Ideella ledare:	440
Värde ideellt arbete i kronor:	17 600 000

RESURSER TILL FÖRENINGSLIVET I KOMMUNEN

Ekonomi - Omsättning kronor

Folkbildningsresurs*	79 267
Idrottsmedel*	113 497
Anläggningsstöd	334 994
LOK-stöd (år 2021)	430 634
Totalt:	000

Utöver ovanstående medel tillkommer kostnader för personal.

*Folkbildningsresurs och idrottsmedel styrs av den enskilda föreningen och dess medlemmar i samråd med den lokala idrottskonsulenten. I summan för idrottsmedel ingår:

Projektstöd IF barn och ungdom, inkludering av underrepresenterade grupper eller att skapa trygga och hållbara utvecklingsmiljöer.
Projektstöd IF Återstart 2, stimulera till uppstart av verksamhet efter coronapandemins effekt för särskilt utsatta föreningar.
Projektstöd IF idrott 65+, utveckling av befintlig eller uppstart av ny verksamhet för målgruppen.

STATLIGT LOKALT AKTIVITETSSTÖD - LOK-STÖD

Idrottsföreningar som sökt statligt LOK-stöd 2021:	14
Antal deltagartillfällen per år:	44 004

FOLKBILDNING/UTBILDNINGSVERKSAMHET

Samverkande idrottsföreningar:	15
Utbildningstimmar:	3 668
Utveckling-/processarbeten:	9
Deltagare i lägrupp, kurs och processarbete:	1 991
Fördelningen mellan tjejer/kvinnor och pojkar/män	937 / 1 054

KONTAKTUPPGIFTER IDROTTSKONSULENT I KOMMUNEN

Helene Persson
E-post: helene.persson@rfsisu.se
Telefon: 070-926 58 42
Adress: Carlmarksvägen 4, 446 33 Älvängen

RF-SISU VÄSTRA GÖTALAND
Mejerigatan 1, 412 76 GÖTEBORG
E-post: vastragotaland@rfsisu.se
Hemsida: www.rfsisu.se/vastragotaland

Avfallstaxa 2024

Dnr SAN 2023/180

Sammanfattning

Förändringar i verksamheten

Med start 1 januari 2024 kommer, avfall och återvinningsenheten, ansvara för förpackningsinsamlingen på de nuvarande återvinningsstationerna vilket genererar i ökade kostnader men som kommunen blir kompenserade enligt ett schablonbelopp för varje återvinningsstation. För närvarande kommer dock ingen kompensation för enhetens arbetsinsats inför övertagande år 2024 att utbetalas.

Med start under kvartal 2 2024 kommer enheten också hantera kundtjänst för slamhantering i kommunen. Enheten kalkylerar med att lösa kundtjänsten med befintlig budget samt med e-tjänster och andra digitala lösningar. Eventuella kundförluster kommer belasta budgeten till skillnad från idag då dessa belastar entreprenören.

Enheten arbetar med digitaliseringar, de kommer leda till effektiviseringar på sikt, men kommer 2023–2024 generera kostnader för implementeringen. Redan vid upphandlingsfasen jobbar enheten med att skapa förutsättningar så att leverantören kan lämna ett så kostnadseffektivt anbud som möjligt.

Upphandlingar, kostnadsökningar och osäkerhetsfaktorer

Under kvartal 2 och 3 år 2023 kommer flera upphandlingar påbörjas samt avslutas. Upphandlingarna inom slamtömning och omhändertagande av avfallet på ÅVC, som även innefattar transport, kommer ha stor påverkan på enhetens ekonomi och troligtvis ökade kostnader.

Kommunens kostnader för slamtömning för 2023 har ökat med drygt 20% jämfört med 2022 på grund av indexreglering. Denna kostnadsökning, som vi uppskattar kommer bestå under 2024, slår nu igenom i form av ökning av taxan. Vi planerar att ha ett nytt avtal för slamtömning med start 1 januari 2024.

Verksamheten har generella kostnadsökningar överallt i verksamheten, dels för köpta produkter, dels för att leverantörsavtalen indexregleras upp. Arbetet med att komma i fas med avfallsplanen är också kostnadsdrivande.

Enhetens ekonomi

Enheten ligger just nu på positivt eget kapital, men det beräknas vara uttraderat 2024, genom planerade negativa resultat 2023 och 2024. Resultatet 2024 beräknas bli negativt trots ökningen av taxan. Skulle taxan inte ökas alls 2024 skulle det medföra ett mycket stort negativt resultat som måste regleras under påföljande år.

Omvärldsanalys

Av olika anledningar har alla kommuner inte kunnat svara på hur mycket de kommer justera avfallstaxan inför 2024 men sett till de som svarat har Lilla Edet lägsta höjningen i procent och i kronor räknat. Flera andra kommuner har också ett upparbetat överskott men som ändå väljer att justera taxan uppåt, Dock ska man veta att inga beslut är tagna angående taxejusteringen i kommunerna.

Den föreslagna taxan kommer medföra att Lilla Edet kommer hamna i det mellersta skiktet prismässigt gentemot våra närmaste kommuner. Även om Trollhättan (Trollhättans Energi) inte har lämnat några siffror är det högst troligt att de och Stenungssund kommer kunna erbjuda en lägre taxa än Lilla Edet. Dock kommer Lilla Edet ha en lägre taxa än Ale och Lerum.

Inga förslag på taxorna i kommunerna är antagna ännu bör påpekas.

Förslag på indexuppräknning jämfört med avfallstaxan 2023

1. Indexökning exklusive slamtömning på 4% jämfört med Avfallstaxa 2023.
2. Indexökning slamtömning på 4% (kvartal 1) och 10% (kvartal 2–4).
Procenttalet (10%) avser ökning mot Avfallstaxa 2023.

Förändringar av tjänster i avfallstaxan jämfört med Avfallstaxa 2023:

För att öka servicen samt valmöjligheterna för kommuninnevånarna önskar vi införa nya tjänster samt även utveckla nuvarande tjänster.

Nedan följer en lista i punktform med nya tjänster och ändringar jämfört med avfallstaxan 2023:

1. Matavfallsabonnemang med sommarinsamling varje vecka för verksamheter införs.
Motivering: Finns efterfrågan på tjänsten.
2. Matavfallsabonnemang med tätare hämtning på sommaren införs.
Motivering: En förväntad efterfrågan från invånare.
3. Extratjänst där kärl kan hämtas ut på plats (ÅVC) mot lägre avgift jämfört med utkörning av kärl.
Motivering: Finns efterfrågan på tjänsten.
4. Besök för verksamheter till ÅVC delas upp i besök som har farligt avfall med sig och besök utan farligt avfall med sig. Där besök utan Farligt avfall får en lägre avgift än idag och de med Farligt avfall får en högre avgift än idag. Besök med enbart elektronik och förpackningar skrivs också ut i taxan som avgiftsfria för tydlighetens skull.
Motivering: Blir rättvisare, där de mer kostsamma besöken får betala mer.
5. Extra tjänst med tömning av ett par avfallskärl (grönt och brunt), istället för att ta ut två extratömningsavgifter när två kärl på samma ställe behöver tömmas till en lägre avgift.
Motivering: Speglar bättre verklig kostnad.
6. Extratjänsten som handlar om extra utrustning till avfallskärl specificerar nu istället vilken utrustning det handlar om, och delas upp i två extratjänster: Lås

och Lock i lock.

Motivering: Tydligare vad tjänsten innebär.

7. Extratjänst ersättning vid förlust av passerkort halveras.
Motivering: Nytt passersystem planeras, och då behövs inte längre så många passerkort.
8. Nytt frivilligt abonnemang med hämtning av trädgårdsavfall på sommaren.
Motivering: Finns efterfrågan för tjänsten.
9. Avgift för osorterat avfall införs.
Motivering: Vi har noterat att plast har förekommit i matavfallet, vilket orsakar stora problem för återvinningen. Även i det gröna kärlet samt i mottagningen på ÅVC förekommer felsortering. Avgiften är tänkt att användas när påtalande inte avhjälp fel-sorteringen, rutin för detta kommer att tas fram.
10. Avgift för nyckelhantering införs.
Motivering: Verksamheten hanterar ett hundratal nycklar, hanteringen kring dem orsakar merarbete. Tanken är att verksamheten erbjuder installation av ett enhetligt nyckelsystem verksamheten kan använda, så att bara en nyckel/tagg eller liknande krävs till alla lås, för att då inte behöva betala denna avgift.
11. Containertjänst införs för hämtning av avfall vid fastighet införs.
Motivering: Finns efterfrågan på tjänsten.
12. Slamtömning får en ny indelningsavgift, framkörningsavgift. Den befintliga Behandlingsavgiften tas bort och läggs in i Tömningsavgiften. En tömning kommer då att få den totala kostnaden framkörningsavgift + tömningsavgift + eventuell extratjänst.
Motivering: Detta ger en mer rättvis kostnad för de som tömmer mer än en brunn på samma fastighet. Att lägga in Behandlingsavgiften i tömningsavgiften blir tydligare för fastighetsägarna.
13. Slamtömning, ordinarie tömning kommer att ske enligt ett schema kommunen fastslår. Önskas tömning utanför det schemat behöver extratjänst beställas.
Motivering: Detta behövs för att kunna rationalisera körningarna, att tömningar i samma område till exempel görs vid samma tillfälle.
14. Slamtömning blir möjlig att tidsboka.
Motivering: Har efterfrågats, exempelvis grävarbete när nytt enskilt avlopp ska anläggas.
15. Slamtömning, budad hämtning inom två arbetsdagar görs om till inom 24 timmar.
Motivering: Brådsakande tömningar kan ofta inte vänta en dag eller två.
16. Slamtömning, extratjänst för extra personal och utrustning förtydligas angående när den ska tillämpas.
Motivering: Ökar tydligheten.
17. Slamtömning, två tjänstetabeller kommer finnas där den ena avser perioden 2024-01-01 till 2024-03-31 och den andra 2024-04-01 framåt.
Där den första perioden kommer motsvara avfallstaxa 2023 med indexuppräknings.
Motivering: Nya tjänster när nytt avtal påbörjas.
18. Förpackningar, tjänst för insamling av förpackningar och tidningar i kärll kommer att införas till flerbostadshus och verksamheter.
Motivering: Tjänst som efterfrågas och som är en del av det kommunala ansvaret att samla in förpackningar från årsskiftet (kommunen är inte ansvarig

att samla in hos verksamheter, endast verksamheter som är samlokaliserade och har begärt insamling).

Beslutsunderlag

-Tjänsteskrivelse Avfallstaxa 2024, daterad 2023-10-27.

-Avfallstaxa 2024, daterad 2023-07-05, Dnr SAN 2023/180

Innehållande:

- Indexökning exklusive slamtömning på 4% jämfört med Avfallstaxa 2023.
- Indexökning slamtömning på 4% (kvartal 1) och 10% (kvartal 2–4). Procenttalet (10%) avser ökning mot Avfallstaxa 2023.
- Förändringar av 18 stycken tjänster i avfallstaxan jämfört med Avfallstaxa 2023.

-Analys av felsorteringsavgift, daterad 2023-10-27.

Bakgrund

Den föreslagna taxehöjningen på 4 % avser dels **insamlingsavgiften** av kommunalt avfall, dels **grundavgiften** som i sin tur bygger på kostnaderna för återvinningscentralen samt enhetens administrativa kostnader.

År 2024 blir det likvärdiga procentsatser på avgifterna.

Vi har kalkylerat med utgifter från både insamlingen och återvinningscentralen till en summa på 16,04 mnkr för 2024.

Som grund till detta värde har vi kalkylerat med följande:

- Ökade lönekostnader för befintlig personal, 3%
- Ökade drivmedelspriser, 3%
- Ökade hyreskostnader, 7 %
- Ökade el-kostnader på grund av nytt avtal 1/1 2024; 20%
- Ökad budget med 80% på papperspåsar jämfört med 2023 (totalt 530 tkr år -24)

Intäkterna från insamlingen och återvinningscentralen uppgår till 15,37 mnkr (inklusive 4% taxehöjning) enligt vår kalkyl:

Utöver den föreslagna taxehöjningen har vi även kalkylerat med följande:

- Samma antal abonnemang som vi har (jan-24)
- Samma abonnemangs typ (kärlestorlek, tömningsintervall)
- Marginell extraförsäljning på nya införda tjänster.
- Ökade försäljningsintäkter från återvinningscentralen; 10%

Slamhantering:

Den föreslagna taxan för slamhantering på 10% för att täcka utgifterna.

Vi har kalkylerat med utgifter för 3,10 mnkr som är ett antagande som bygger på dagens leverantör. Vid en justering av taxan på 10% från år 2024 beräknar vi att få full kostnadstäckning för slamhanteringen. Från och med april 2024 kommer kommunen sköta om allt administrativt till skillnad från dagens upplägg då vår entreprenör utför detta.

Ekonomiska konsekvenser

Eget kapital

Verksamheten har ett upparbetat överskott på cirka 1,6 mnkr sedan tidigare år. Under 2023 har vi budgeterat ett underskott på 1, 0 mnkr. Det resterande överskottet på 0,6 mnkr kommer användas till fullo under 2024 vilket har medfört att vi har kunnat reducera den föreslagna taxehöjningen med några procentenheter.

Detta medför att hela det upparbetade beloppet har reglerats till fullo vid årsskiftet 2024/2025.

Kostnadsexempel:

Typexempel som visar kostnadsutveckling per år för ett vanligt hushåll samt slamtömning per tillfälle:

Pris för standardabonnemang, matavfall varannan vecka, restavfall var fjärde vecka. Inklusive grundavgift villa, inklusive moms.				
År	Pris, kr	Prisskillnad i %	Prisskillnad, kr	Prisskillnad, kr/månad
2023	2 428,85			
2024	2 525,64	4%	96,79	8,06
Slamtömning, 2- eller 3-kammarbrunn, 0–3 m ³ , inklusive behandlingsavgift och moms				
År	Pris, kr	Prisskillnad i %	Prisskillnad per tillfälle, kr	
2023	1 277,25			
2024	1 404,97	10	127,73	

Jämförelse mellan närliggande kommuner för hushållsavfall och med samma standardabonnemang som i kostnadskalkylen.

Kommun	Årskostnad standardabonnemang, 2023	Föreslag en höjning, %	Föreslagen höjning kr/mån	Årskostnad standardabonnemang, 2024
Lilla Edet	2 428 kr	4 %,	8,07 kr	2 525 kr
Trollhättan	1 483 kr	i.u	i.u	i.u
Stenungssund	2 077 kr	6 %	10,39 kr	2 202 kr
Ale	2 725 kr	5%	11,35 kr	2 861 kr
Lerum	2 368 kr	10 %	19,88 kr	2 807 kr

Lerum har en fast kostnad samt ett kilopris på allt hushållsavfall på 2,15 kr / kilo. Årskostnaden har räknats utifrån vikten de lämnade hushållssoporna för 2022.

Andra kommuner med förslag på höjningar i %

- Kungsbacka: 12 %
- Partille: 8-10 %
- Göteborg 8-10 %

Prognos taxeökningar 2024–2027

För att möta driftkostnadsökningar på en orolig världsmarknad och ökade kapitaltjänstkostnader, främst för en ny ÅVC.

Se tabell nedan:

År	2024	2025	2026	2027
Taxeökning, grundavgift	4%	6 %	6 %	3,5 %
Taxeökning, insamling	4%	3,5 %	3,5 %	3,5 %
Taxeökning, slam	10 %	3 %	3 %	3 %

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Avfallstaxa 2024 daterad 2023-10-27.

Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Ulf Nilsson
Enhetschef avfall och återvinning
ulf.nilsson@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Analys av felsorteringsavgift

Framtagen av: Ulf Nilsson, Anders Johansson

Datum: 2023-10-27

Dnr: SAN 2023/180

Version: 1.0

LILLA EDETS
KOMMUN

Bakgrund och syfte

I dagsläget hanteras felsortering genom att avfallet inte töms vid insamlingstillfället om detta upptäcks innan tömning av kärlet. Genom kontakt med fastighetsägaren informeras att avfallet måste sorteras innan det kan tömmas. Detta används dock bara vid allvarlig felsortering såsom farligt avfall. För övrig felsortering vore detta förfarande inte riktigt proportionerligt, och att genom enbart skicka informationsbrev har inte gett den önskade effekten, i flera fall. Därför behövs något ytterligare verktyg för att kunna förbättra sorteringen i de fall det inte sorteringen inte fungerar som det ska.

För avfallstaxa i Lilla Edets kommun föreslås en felsorteringsavgift att införas. Det är en avgift som kan användas om avfallet inte är sorterat enligt föreskrifterna och som ändå lämnas över till kommunens insamlingssystem.

Införandet av avgiften är en delåtgärd som syftar till att öka graden av korrekt avfallssortering, vilket är ett av flera mål i kommunens avfallsplan som leder till positiva miljöeffekter och lägre kostnader för avfallshanteringen.

Denna analys ska ge svar på hur avgiften kan tillämpas och vilket nytta den uppskattas få.

Kommunens och avfallslämnarens ansvar

Kommunen ansvarar för att samla in kommunalt avfall, och har rätt att skriva föreskrifter om hur avfallet ska sorteras och lämnas över till kommunens insamlingssystem. Lagar som till exempel Avfallsförordningen innehåller också regleringar om att avfall ska sorteras och hållas avskilt från övrigt avfall.

Den som överlämnar avfall till kommunens insamlingssystem ska alltså se till att avfallet som lämnas över är sorterat i enlighet med gällande regelverk.

Utdrag ur miljöbalken:

“20 § Varje kommun ansvarar för att följande avfall inom kommunen behandlas:

1. kommunalt avfall,
2. avloppsfraktioner och filtermaterial från enskilda avloppsanläggningar, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter, om anläggningen endast används för
  - a) hushållspillvatten, eller
  - b) spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten,
3. latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar, och
4. bygg- och rivningsavfall som inte producerats i en yrkesmässig verksamhet. Lag (2020:601).”

“41 § För varje kommun ska det finnas en renhållningsordning som ska antas av kommunfullmäktige. Renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och de föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av regeringens bemyndiganden enligt detta kapitel. Avfallsplanen

ska innehålla uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. Lag (2016:782).”

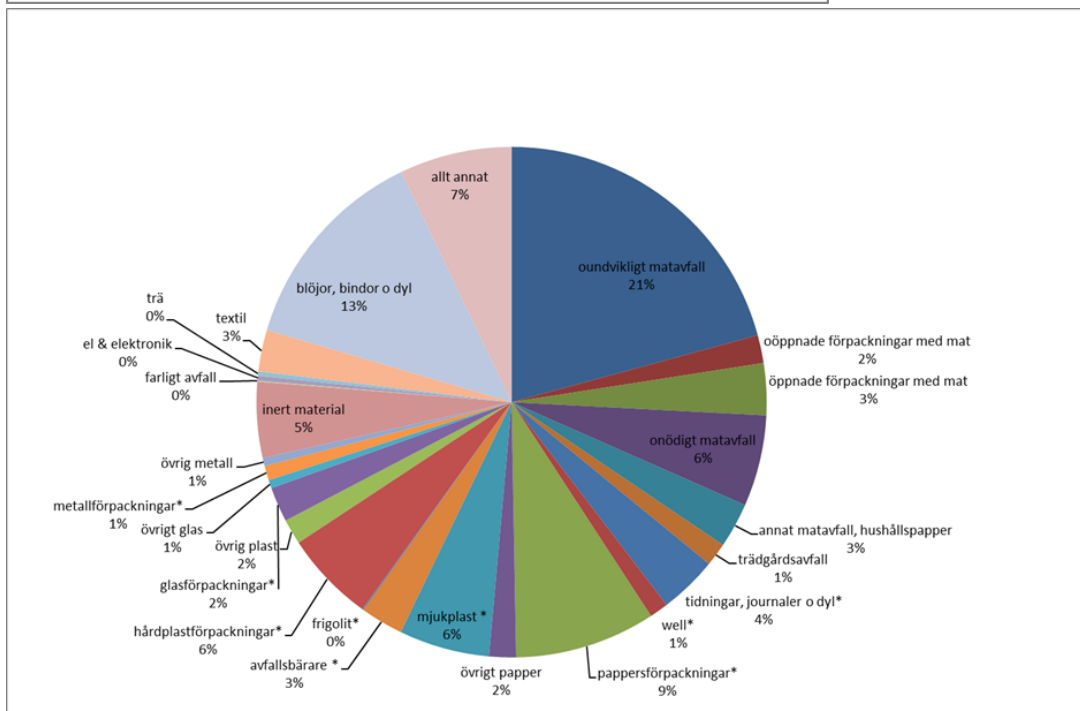
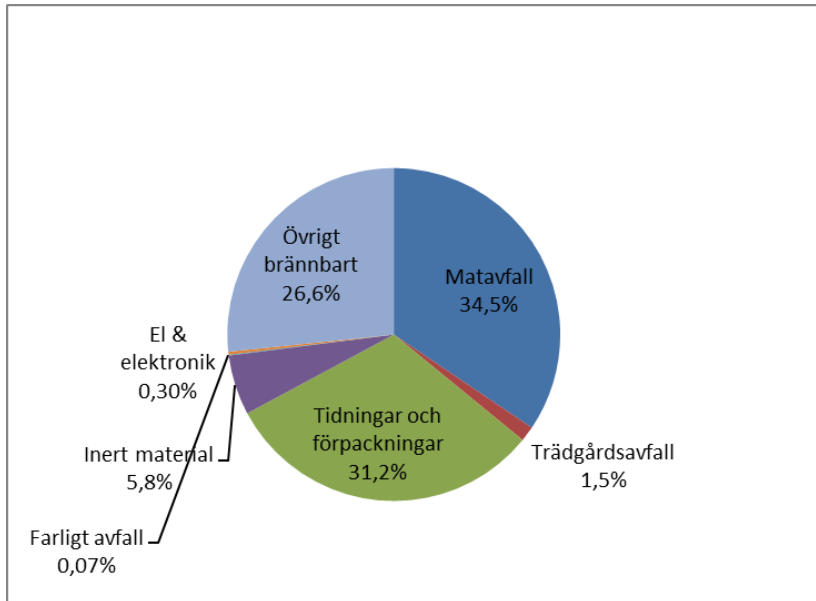
Sortering och plockanalysresultat

Det standardiserade sättet att mäta sorteringen av avfall är att göra en plockanalys i enlighet med riktlinjer framtagna av organisationen Avfall Sverige.

En sådan plockanalys genomfördes senast 2019 i Lilla Edets kommun, innan separat insamling av matavfall infördes. Se tabeller nedan.

Resultatet visar att en ansenlig mängd avfall som hamnar i restavfallet egentligen skulle ha sorterats ut, till exempel tidningar och förpackningar utgör cirka en tredjedel av avfallet.

Diagrammen visar utdrag ur plockanalysen från 2019 avseende villor i tätort

Nytan med att sortera

Förutom att det faktiskt är ett lagbrott att inte sortera sitt avfall finns det många anledningar att sortera allt sitt avfall.

Nedan listar vi några exempel på varför man ska sortera:

- Farligare ämnen kan tas om hand vilket medför att både människan och miljön kan skyddas.
- Lättare att återvinna material som medför att vi kan spara energi och naturresurser.

- Mindre risk att avfall behöver läggas på deponi. (nedbrytningstid plast 450 år, skadliga mikrobitar består)
- Leder till minskade kostnader för avfallshanteringen vilket kan minska avfallstaxan.
- Leder också till ökade intäkter till avfallskollektivet om förpackningar, metall mm sorteras rätt.

Mål avfallsplanen

Enligt miljöbalken ska alla kommuner ha en avfallsplan som omfattar allt avfall i kommunen. En avfallsplan ska innehålla mål och åtgärder för hur kommunen långsiktigt planerar för förebyggande och hantering av avfall inom kommunen. Den av Lilla Edets kommun antagna avfallsplanen "Göteborgsregionen minskar avfallet - Avfallsplan för tretton kommuner till 2030" har arbetats fram gemensamt i Göteborgsregionen.

Några av planens mål är sorteringsrelaterade:

- Minst 90 % av allt inlämnat avfall på återvinningscentraler ska vara rätt sorterat, varav inget farligt avfall i fel fraktion.
- Minst 70 % av innehållet i restavfallet ska vara rätt sorterat. Dessutom får inget av innehållet vara farligt avfall.
- Textil i restavfallet ska minska med 60 %.
- Alla kommunala arbetsplatser ska sortera sitt avfall.

Den kommunala avfallstaxan pekats också ut som ett av flera styrmedel för att uppnå målen i avfallsplanen.

Hur en felsorteringsavgift kan tillämpas

Rutin med åtgärdslista finns för hantering av felsorterat avfall är framtagen och all dokumentation hanteras i vårt system EDP Future.

Tillämpningen sker på följande sätt angående rutinen:

1. Ärende angående felsorterat avfall inkommer internt eller externt.
2. Brev skickas ut till den registrerade fastighetsägaren / fastighetsägarna där de upplyses om var/när det felsorterade avfallet upptäcktes samt information hur man sorterar rätt. Brevet innehåller också vad som händer om felsortering av avfallet fortskrider.
3. Om felsorterat avfall uppkommer på samma fastighet inom 3 månader från brevets utskicksdatum kommer brev med information att det tillkommer en felsorteringsavgift på kommande faktura. I brevet upplyses fastighetsägaren att kommun kan komma att upphöra med tömningen av sopkärlet om det fortfarande ej sorteras rätt. Abonnemangsavgifterna för fastighetsägaren löper på.

I flerbostadshus med flera avfallslämnare kommer såväl brev som en eventuell faktura ställas till fastighetsägaren då fastighetsägaren bär ansvaret för överlämnandet av avfallet till kommunen.

Avgiften skulle också vara möjlig att tillämpa på återvinningscentralen och återvinningsstationer, dock finns inga rutiner för detta framtaget i dagsläget.

Förväntade effekter av en felsorteringsavgift

Eftersom avgiften inte är en ensam åtgärd utan kombineras med andra åtgärder, som information eller att tömning ej utförs vid felaktig sortering, är det svårt att spekulera om hur stor effekten för just denna avgift blir. Dock vet vi att sorteringen har stor potential att bli bättre, och att detta blir ytterligare ett verktyg som bidrar till att målen om ökad sortering i avfallsplanen uppnås.

Omvärldsbevakning - andra kommuner

Kommun	Felsorteringsavgift inkl moms	Kommentarer
Kungälv	300 kr / kärl	Eventuellt kontaktas kund innan fakturering
Ale	620 - 5 550 kr (kärlstorlek) /kärl	Kärl innehållande farligt avfall töms ej om det upptäcks innan tömning. Annars faktureras kostnad som varierar på kärlstorlek.
Trollhättan	Ordinarie taxa multipliceras med 3,3 / kärl	Avgiftens storlek beror på vilket abonnemang kunden har.
Alingsås	773 kr /kärl	Faktureras vid andra överträdelsen efter påpekande.
Uddevalla	Ingen avgift i taxan.	

Datum: 2023-07-05

Dnr SAN 2023/180

**Avfallstaxa 2024
Lilla Edets kommun**

Antagen av kommunfullmäktige XX

Avfallsavgifter allmänna bestämmelser

För åtgärder avseende fastighetsrenhållning i form av bortforsling och oskadliggörande av avfall m.m. som enligt gällande lokal renhållningsordning och miljöbalken åligger kommunen, skall fastighetsägaren erlägga avgifter enligt denna taxa. För verksamhets-specifika avgifter, som verksamhets besöksavgift till Återvinningscentralen, skall verksamhetsutövaren erlägga avgift.

Fastigheter som genererar kommunalt avfall ska betala grundavgift och abonnemangsavgift. Övriga avgifter erläggs vid beställning eller där de är tillämpliga.

I grundavgift ingår tillgång till Återvinningscentralen (ÅVC), kundtjänst och fakturering. I abonnemangsavgift ingår transport och omhändertagande av kommunalt avfall enligt abonnemangstypen.

En grundavgift betalas per hushåll och/eller per verksamhet. Flera grundavgifter kan vara tillämpliga på en fastighet.

För hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt får Samhällsnämnden besluta om särskilda avgifter i enlighet med grunderna för denna avfallstaxa och de grunderna som anges i 27 kap 5§ miljöbalken.

Betalning sker i normalfallet genom fakturering fyra gånger per år för fastigheter med året runt abonnemang och två gånger per år för fastigheter med sommarabonnemang. Betalning ska ske till Lilla Edets kommun.

Grundavgift

Grundavgift erläggs för varje en- och tvåfamiljshus, fritidshus, lägenhet samt verksamhet på fastigheten. Verksamhet är alla typer av verksamheter som ger upphov till kommunalt avfall. Fritidshus grundavgiften avser hushåll där ingen är folkbokförd.

Grundavgift	Exkl. moms	Inkl. moms
En- och tvåfamiljshus	981 kr	1 226,25 kr
Fritidshus	491 kr	613,75 kr
Lägenhet	491 kr	613,75 kr
Verksamhet	491 kr	613,75 kr

Abonnemangsavgifter restavfall och matavfall

Fastigheter för bostadsändamål eller där verksamhet bedrivs och där kommunalt avfall uppstår ska fastigheten ha ett abonnemang enligt denna taxa.

Abonnemangsavgift erläggs per behållarstorlek och tömningsintervall.

För att välja sommarabonnemang krävs grundavgiften Fritidshus eller Verksamhet, de med grundavgifterna Lägenhet eller En- och tvåfamiljshus kan välja sommarabonnemang utöver deras befintliga helårsabonnemang.

Abonnemangstyp	Antal tömningar per år
Helår varje vecka	52 styck.
Helår varannan vecka	26 styck
Helår var fjärde vecka	13 styck
Helår 2 ggr per vecka	104 styck
Helår 4 ggr per vecka	208 styck
Sommar varje vecka, första hämtning sker i maj	22 styck
Sommar varannan vecka, första hämtning sker i maj	11 styck
Sommar var fjärde vecka, första hämtning sker i maj	6 styck
Sommar 2 ggr per vecka, första hämtning sker i maj	44 styck
Sommar 4 ggr per vecka, första hämtning sker i maj	88 styck
Varje vecka v.26-v.34. Varannan vecka övriga delen av året.	31 styck
Varje vecka v.26-v.34. Varannan vecka övriga sommarperioden.	16 styck

Abonnemang separat insamling av matavfall

Abonnemangen nedan kan delas av fastigheter efter godkännande enligt gällande avfallsföreskrifter, abonnemangsavgiften delas då lika mellan de fastigheterna, eller med 25% och 75% om sommarabonnemang delar med helårabonnemang.

Abonnemangstyp	Kärlstorlek i liter	Hämtningsintervall	Abonnemangsavgift exkl. moms	Abonnemangsavgift inkl. moms
Helår insamling	140	Varannan vecka	346 kr	432,50 kr
Helår insamling	140	Varje vecka v.26-v.34. Varannan vecka övriga delen av året.	450 kr	562,25 kr
Sommar insamling	140	Varannan vecka	174 kr	217,50 kr
Sommar insamling	140	Varje vecka v.26-v.34. Varannan vecka övriga delen av året.	226 kr	282,75 kr
Hemkompost*	-	-	0 kr	0,00 kr
Helår insamling**	140	Varje vecka	760 kr	950,00 kr
Sommar insamling**	140	Varje vecka	383 kr	478,50 kr

**Ej valbara av enskilda hushåll

* Kräver "anmälan om kompostering" och godkännande av Samhällsnämnden

Abonnemang insamling av restavfall i kärl

Abonnemangen nedan kan delas av fastigheter efter godkännande enligt gällande avfallsföreskrifter, abonnemangsavgiften delas då lika mellan de fastigheterna, eller med 25% och 75% om sommarabonnemang delar med helårabonnemang.

Abonnemangstyp	Kärlstorlek i liter	Hämtningsintervall	Abonnemangsavgift avgift exkl. moms	Abonnemangsavgift avgift inkl. moms
Helår	140	Varannan vecka	1 387 kr	1 733,75 kr
Helår	140	Var fjärde vecka*	694 kr	867,50 kr
Helår	190	Varannan vecka	1 884 kr	2 355,00 kr
Helår	190	Var fjärde vecka*	942 kr	1 177,50 kr
Sommar	140	Varannan vecka	693 kr	866,25 kr
Sommar	140	Var fjärde vecka*	346 kr	432,50 kr
Sommar	190	Varannan vecka	942 kr	1 177,50 kr
Sommar	190	Var fjärde vecka*	471 kr	588,75 kr
Sommar*	190	Varje vecka	1 886 kr	2 357,50 kr

Sommar*	370	Varje vecka	3 675 kr	4 593,75 kr
Sommar*	370	Varannan vecka	1 837 kr	2 296,25 kr
Sommar*	370	Var fjärde vecka*	918 kr	1 147,50 kr
Sommar*	660	Varannan vecka	4 072 kr	5 090,00 kr
Sommar*	660	Varje vecka	6 514 kr	8 142,50 kr
Sommar*	660	2 ggr/vecka	13 026 kr	16 282,50 kr
Sommar*	660	4 ggr/vecka	26 050 kr	32 562,50 kr
Helår*	190	Varje vecka	3 768 kr	4 710,00 kr
Helår*	370	Varje vecka	7 351 kr	9 188,75 kr
Helår*	370	Varannan vecka	3 673 kr	4 591,25 kr
Helår*	370	Var fjärde vecka*	1 837 kr	2 296,25 kr
Helår*	660	Varannan vecka	8 142 kr	10 177,50 kr
Helår*	660	Varje vecka	13 026 kr	16 282,50 kr
Helår*	660	2 ggr/vecka	26 050 kr	32 562,50 kr
Helår*	660	4 ggr/vecka	52 101 kr	65 126,25 kr

*Ej valbara av enskilda hushåll

Dragvägsavgift tömning av avfallskärl

Dragvägsavgiften i tabellen nedan är inte fritt valbar utan ska enbart tillämpas i enlighet med gällande renhållningsordning för Lilla Edets kommun.

Dragväg mellan fordonets uppställningsplats och hämtstället enkel väg. Avgift per kärl och hämtningstillfälle.	Avgifter exkl. moms	Avgifter inkl. moms
Klass 1, < 5 meter	0 kr	0,00 kr
Klass 2, 5-15 meter	26 kr	32,50 kr
Klass 3, 15-25 meter	53 kr	66,25 kr
Klass 4, >25 meter, kostnad per meter	6 kr	7,50 kr

Extra tjänster

Extra tjänster är fritt valbara.

Extra tjänster	Avgifter exkl. moms	Avgifter inkl. moms
Byte av kärlstorlek eller utkörning av kärl, per fastighet och tillfälle. Tillämpas ej under två månader efter nyinflyttning.	324 kr	405,00 kr
Byte av kärl eller hämtning av kärl, kärlet hämtas på kommunens anvisade utlämningsplats. Tillämpas ej under två månader efter nyinflyttning.	162 kr	202,50 kr
Avgift per besök till ÅVC efter 24 avgiftsfria besök till ÅVC per kalenderår och per hushåll.	270 kr	337,50 kr
Ersättningskort vid förlust av passerkort till ÅVC	104 kr	130,00 kr
Avgift per besök till ÅVC för verksamhet, där inget farligt avfall förekommer.	220 kr	275,00 kr
Avgift per besök till ÅVC för verksamhet, där farligt avfall förekommer.	374 kr	467,50 kr
Avgift per besök till ÅVC för verksamhet, där enbart elektronik eller förpackningar förekommer.	0 kr	0 kr
Hämtning per transport av övrigt kommunalt avfall, till exempel skrymmande avfall, där så är skäligt.	2 079 kr	2 598,75 kr
Extra tömning ett styck avfallskärl, inom tre arbetsdagar.	277 kr	346,25 kr
Extra tömning ett par av restavfallskärl samt matavfallskärl, inom tre arbetsdagar.	312 kr	390,00 kr
Extrautrustning till avfallskärl: Lås. Exklusive byte av kärl, utkörning eller hämtning av kärl.	500 kr	625,00 kr
Extrautrustning till avfallskärl: Lock i lock.	300 kr	375,00 kr
Utlåning av avfallskärl, 140 liter, för tillfälligt behov. Per kärl och per påbörjad sjudagarsperiod. En tömning ingår i priset.	748 kr	935,00 kr
Utlåning av kärl, 660 liter, för tillfälligt behov. Per kärl och per påbörjad sjudagarsperiod. En tömning ingår i priset.	903 kr	1 128,75 kr
Abonnemang hämtning av trädgårdsavfall i ett 370 kärl. Hämtning påbörjas i Maj. Hämtning varannan vecka. 11 styck hämtningar ingår.	656 kr	820,00 kr

Containertjänst

Avfallet som lämnas i containrarna ska sorteras enligt kommunens anvisningar. Om kommunen bedömer att sortering ej har skett enligt anvisningarna, kommer kommunen fakturera enligt blandat avfall.

Containeravgifter	Storlek	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
Hyra för container i 7 dagar, inklusive utkörning	10 kbm	600 kr	750,00 kr
Hyra för container i 7 dagar, inklusive utkörning	20 kbm	1 200 kr	1 500,00 kr
Hyra utöver 7 dagar, per dag	10 alt. 20 kbm	40 kr	50,00 kr
Tömning/hämtning Rent sorterat avfall	10 kbm	771 kr	963,75 kr
Tömning/hämtning Restavfall	10 kbm	2 700 kr	3 375,00 kr
Tömning/hämtning Blandat avfall	10 kbm	5 400 kr	6 750,00 kr
Tömning/hämtning Rent sorterat avfall	20 kbm	1 543 kr	1 928,75 kr
Tömning/hämtning Restavfall	20 kbm	5 400 kr	6 750,00 kr
Tömning/hämtning Blandat avfall	20 kbm	10 800 kr	13 500,00 kr

Nyckelhantering

Nyckelhantering	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
Avgift för att hantera nyckel som behövs för tömning av avfall eller slamtömning som inte tillhandahålls av kommunen.	/nyckel och år	600 kr	750,00 kr

Osorterat kommunalt avfall

Vid överlämning av avfall till kommunen som inte sorterats eller förpackats i enlighet med kommunens föreskrifter tillkommer en avgift på 1000 kr exklusive moms, 1250,00 kr inklusive moms, per tillfälle eller behållare.

Fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar

Dessa abonnemang är ej valbara av enskilda hushåll, endast valbara för verksamheter inklusive flerbostadshus.

Abonnemangstyp	Kärlstorlek i liter	Hämtningsintervall	Abonnemangsavgift exkl. moms	Abonnemangsavgift inkl. moms
Helår insamling, plast	660	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, plast	660	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, plast	370	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, plast	370	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, papper	660	Varje vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, papper	660	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, papper	370	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, papper	370	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, Glas färg	140	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, Glas ofärgad	140	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, metall	140	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, tidningar	140	Varje vecka	1 000 kr	1 250 kr
Helår insamling, Glas färg	140	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, Glas ofärgad	140	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, metall	140	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Helår insamling, tidningar	140	Varannan vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, plast	660	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, plast	660	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, plast	370	Varje vecka	500 kr	625 kr

Sommar insamling, plast	370	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, papper	660	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, papper	660	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, papper	370	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, papper	370	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, Glas färg	140	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, Glas ofärgad	140	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, metall	140	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, tidningar	140	Varje vecka	500 kr	625 kr
Sommar insamling, Glas färg	140	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, Glas ofärgad	140	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, metall	140	Varannan vecka	250 kr	313 kr
Sommar insamling, tidningar	140	Varannan vecka	250 kr	313 kr

Avgifter för slamtömning av enskilda avlopp från och med 2024-04-01

Tömning av enskilda avlopp ska ske i enlighet med gällande renhållningsordning för Lilla Edets kommun. Avgift erläggs per tömd brunn/behållare.

Tömningsavgifter, inklusive behandlingsavgift. Vid tömning enligt av kommunen fastställt schema.	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
2- eller 3-kammarbrunn, 0-3 m ³	/styck	758 kr	947,50 kr
2- eller 3-kammarbrunn, 3,1-6 m ³	/styck	969 kr	1 211,25 kr
2- eller 3-kammarbrunn, 6,1-9 m ³	/styck	1 217 kr	1 521,25 kr
2- eller 3-kammarbrunn, 9,1- m ³	/m ³	122 kr	152,50 kr
Sluten tank, 0-3 m ³	/styck	781 kr	976,25 kr
Sluten tank, 3,1-6 m ³	/styck	969 kr	1 211,25 kr
Sluten tank, 6,1-9 m ³	/styck	1 217 kr	1 521,25 kr
Sluten tank, 9,1- m ³	/m ³	122 kr	152,50 kr
BDT-brunn	/styck	781 kr	976,25 kr

Vid tömning av enskilt avlopp enligt tabell ovan tillkommer en avgift för framkörning till fastighet enligt tabell nedan.

Framkörningsavgift	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
Framkörning till fastighet	/Styck	350 kr	437,50 kr

Extratjänster enligt tabell nedan kan tillämpas och erläggs utöver tömningsavgiften.

Extratjänster	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
Slangtillägg, när slangdragningen överstiger 15 meter, max 50 meter.	/5 m	59 kr	73,75 kr
Budad tömning inom 10 arbetsdagar från beställning. Kostnad utöver tömning, behandling och framkörning	/styck	700 kr	875,00 kr
Budad tömning inom 5 arbetsdagar från beställning. Kostnad utöver tömning, behandling och framkörning	/styck	936 kr	1 170,00 kr
Budad tömning inom 24 timmar arbetsdagar från beställning. Kostnad utöver tömning, behandling och framkörning	/styck	1 650 kr	2 062,50 kr
Hindrad tömning. Är en avgift för beställd tömning som ej kunnat utföras på grund av hinder på fastigheten tömningen skulle utföras på.	/styck	582 kr	727,50 kr
Extraavgift när extra personal eller extra utrustning krävs. Till exempel när mer än 50 meter slang krävs, eller när lock eller dylikt är så tungt att två personer krävs.	/per påbörjad arbetad halvtimme	943 kr	1 178,75 kr
Tidsbokad tömning, minst 10 arbetsdagar i förväg.	/styck	1 065 kr	1 331,25 kr

Avgifter för slamtömning av enskilda avlopp till och med 2024-03-31

Tömning av enskilda avlopp ska ske i enlighet med gällande renhållningsordning för Lilla Edets kommun.

Avgift erläggs per tömd brunn/behållare.

Tömningsavgifter	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
2- eller 3-kammarbrunn, 0-3 m ³	/styck	738 kr	922,50 kr
2- eller 3-kammarbrunn, 3,1-6 m ³	/styck	916 kr	1 145,00 kr
2- eller 3-kammarbrunn, 6,1-9 m ³	/styck	1 150 kr	1 437,50 kr
2- eller 3-kammarbrunn, 9,1- m ³	/m ³	116 kr	145,00 kr
Sluten tank, 0-3 m ³	/styck	738 kr	922,50 kr
Sluten tank, 3,1-6 m ³	/styck	916 kr	1 145,00 kr
Sluten tank, 6,1-9 m ³	/styck	1 150 kr	1 437,50 kr
Sluten tank, 9,1- m ³	/m ³	116 kr	145,00 kr
BDT-brunn	/styck	738 kr	922,50 kr

Vid tömning av enskilt avlopp tillkommer en avgift för behandling av slam enligt tabell nedan.

Slambehandlingsavgift	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
Slam	/m ³	108 kr	135,00 kr

Extratjänster enligt tabell nedan erläggs utöver tömningsavgiften.

Extratjänster	Enhet	Pris per enhet exkl. moms	Pris per enhet inkl. moms
Slangtillägg, när slangdragningen överstiger 15 meter	/5 m	56 kr	70,00 kr
Extrahämtning slutentank 10, tillägg på tömning slutentank. Extrahämtning sker inom 10 arbetsdagar efter beställning	/styck	662 kr	827,50 kr
Extrahämtning, tillägg på tömning brunn eller tank. Extrahämtning sker inom 5 arbetsdagar efter beställning	/styck	885 kr	1 106,25 kr
Akuthämtning, tillägg på tömning brunn eller tank. Akuthämtning sker inom 2 arbetsdagar efter beställning	/styck	1 107 kr	1 383,75 kr
Hindrad tömning. Är en avgift för beställd tömning som ej kunnat utföras på grund av hinder på fastigheten tömningen skulle utföras på.	/styck	550 kr	687,50 kr
Extraavgift när extra personal eller extra utrustning krävs.	/per påbörjad arbetstimme	1 782 kr	2 227,50 kr

Digitaliseringsplan Samhällsnämnden 2024

Dnr SAN 2023/506

Sammanfattning

Som komplement till Digitaliseringsstrategin ska varje nämnd skapa en Digitaliseringsplan för sin verksamhet inför det kommande året. Digitaliseringsplanen skall följa kommunens digitaliseringsstrategi och därmed följa de två huvudprinciperna ”Digitalt först” och ”Gräv där du står”.

Förslag till digitaliseringsplan för samhällsnämnden har identifierade följande områden att genomföra 2024:

- Förstudie av projektlednings-/projekthanteringssystem
- Förstudie av verktyg för hantering av rutin och processbeskrivningar
- E-tjänster för att ersätta analoga blanketter inom stadsmiljö och kosten
- Se om ytterligare lokaler för föreningar kan bokas digitalt
- Vidareutveckla kopplingar och e-tjänster mot befintliga handläggningssystem
- Förstudie av system för förbättrad hantering av felanmälningar mm inom vaktmästeri
- Mobilt transporthanteringssystem kopplat till handläggningssystem inom avfall
- Fortsätta införande av digitala vattenmätare

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2023-10-26

Digitaliseringsplan Samhällsnämnden 2024, daterad 2023-10-26

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för genomförande av digitaliseringsplanens identifierade områden 2024 ryms inom tilldelad budget för 2024.

Sociala konsekvenser

Genom flera av de föreslagna åtgärderna kan digitalisering och mer tillgänglig service digitalt dygnet runt skapa mer jämställd kontakt med verksamheterna.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden godkänner Digitaliseringsplan Samhällsnämnden 2024

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till

-

Beslutet skickas för kännedom till

Elisabeth Linderoth, kommunchef

Anders Kopp, tf IT-chef

Digitaliseringsplan

Samhällsnämnden

Framtagen av: Sektor Samhälle

Datum: 2023-10-27

Version: 1.0

LILLA EDETS
KOMMUN

Digitaliseringsstrategi

Digitaliseringsstrategin ska stärka, styra och driva det förändringsarbete och nya arbetssätt som krävs för en effektivare och enklare vardag för våra invånare, företagare och medarbetare. Strategin följer den inriktning och struktur som Regeringen och DIGG - Myndigheten för digital förvaltning angett för regeringens digitaliseringsstrategi. Den digitala strategin ska ses som kommunens verktyg för att, genom digitaliseringens möjligheter, bidra till att Lilla Edet kommuns vision uppfylls.

Två huvudprinciper

Digitaliseringsstrategin bygger på två huvudprinciper, ”Digitalt först” och ”Gräv där du står”.

”Digitalt först” innebär att när det är möjligt och lämpligt ska digitala lösningar prioriteras.

”Gräv där du står” innebär att en enhetlig digital plattform ska användas när det är möjligt för att säkerställa hållbarhet, förutsägbarhet, kostnadseffektivitet och återanvändbarhet.

Baserat på digitaliseringsstrategin tar varje nämnd fram en digitaliseringsplan för den egna verksamheten. Digitaliseringsplanen ska visa inom vilka områden det finns möjligheter för digitalisering och vilka effekter detta förväntas ge.

Prioriteringen av i vilken turordning delprojekt inom varje område ska genomföras styrs primärt av potentiell effektivisering. Hög prioritet har också delprojekt som underlättar medborgares kontakter med oss.

Identifierade områden

Sektor gemensamt

Projektledning-/projekthanteringssystem:

Sektorn hanterar projekt av olika typer både investeringsprojekt och drifts projekt. För att få bättre framdrift av projekten och effektivare uppföljning behövs någon typ av projektledning/projekthanteringssystem. Systemet bör ha kopplingar mot ekonomisystem, kommunens uppföljningsverktyg och diariet. Innan system upphandlas och implementeras behöver förstudie genomföras. Förstudien behöver innehålla bland annat omvärldsbevakning, verksamheternas preciserade behov, koppling till befintliga system och uppskattad kostnad för systemet.

Elektroniskt arkiv:

Behov finns av elektroniskt arkiv för flera delar av verksamheterna. Idag är arkiven analoga och det tar tid och resurser att hitta i handlingar i arkiven. Oftast går det inte få fram handlingen direkt utan den tjänsteperson eller kommuninnevånare som frågar efter handlingen kan få vänta. Att ta fram de analoga handlingarna sliter på dessa framför allt om de är gamla och sköra. Genom scanning av handlingarna och redovisningen av den elektroniska handlingen så går det mycket snabbare att ta del av arkiverat material. Införande av elektroniskt arkiv ligger under kommunstyrelsen.

Rutin och processhanteringsverktyg:

Behov finns också av någon form av samlat system för hantering av rutin- och processbeskrivningar.

Idag ligger rutin och processbeskrivningar på olika platser och de är svåra att hitta och dessutom svårt att avgöra om dokumenten är de senaste gällande. Att ha en gemensam plats som rutin- och processbeskrivningar ligger på skapar effektivitet och ger tydlighet. Innan verktyg anskaffas behöver en förstudie genomföras. Förstudien behöver innehålla bland annat omvärldsbevakning, verksamheternas preciserade behov, koppling till befintliga system och uppskattad kostnad för systemet.

Stadsmiljöenheten

E-tjänster:

Vissa blanketter inom stadsmiljöverksamheten kan bytas ut mot digitala tjänster för att underlätta tillståndssökande, förenkla och snabba på ärendehantering både internt inom kommunen och externt för sökanden.

Ärendehantering:

Verksamheten har idag system för bland annat felanmälningar och underhåll av gatunät. Men någon form av ärendehantering för att förenkla arbetet inom verksamheten, tex. med skötselplanering, kan effektivisera verksamheten ytterligare.

Lokaler och föreningsstöd

Underhåll av byggnader:

Sedan 2023 används Planima för att ta fram underhållsplaner som redovisar byggnadernas skick, byggnadsdelarnas livslängd och byggnadernas underhållsbehov. Systemet har förenklats och effektiviserat framtagandet av underhållsplanerna. Något nytt system är i dagsläget inte aktuellt men på sikt finns att koppla underhållsplaner mot andra delar av kommunens verksamhetssystem.

Föreningstjänster:

Genom det digitala systemet e-srv kan både privatpersoner och föreningar på ett smidigt sätt se lediga tider, boka idrottshallar och konstgräsplaner samt via mobiltelefon komma in i hallen som bokats. Via systemet går det också att ansöka om bidrag och hantera sina bidragsansökningar. Fakturering och utbetalning sker också via systemet. Ytterligare lokaler kan bli tillgängliga att boka digitalt. Detta skulle underlätta och effektivisera bokningen av lokalerna.

Miljöenheten

Verksamheten använder sedan 2022 EDP Vision för handläggning av enhetens myndighetsärenden. Systemet fungerar bra men för att få en effektivare handläggning behöver fler funktioner i systemet utnyttjas. Dessutom bör det utvecklas e-tjänster och kopplingar mot andra interna och externa system. En e-tjänst ("Förrätt") har kommit i drift under hösten och ger livsmedelsverksamheter möjlighet att skicka in uppgifter till kommunen digitalt på ett sätt som är anpassat efter gällande lagkrav.

Bygglovenheten

Verksamheten använder sedan 2022 EDP Vision för handläggning av enhetens myndighetsärenden. Systemet fungerar bra men för att få en effektivare handläggning behöver fler funktioner i systemet utnyttjas. Dessutom behöver det utvecklas e-tjänster och kopplingar mot andra interna och externa system som möjliggör digitala ansökningar av bygglov mm.

Kostenheten

Behov av att byta ut dagens blanketter som rör kosten inom förskola och skola mot digitala tjänster. Idag görs anmälan mm analogt eller via mejl och det kan vara oklart vad som önskas och för vem det gäller. För att effektivisera hanteringen och öka säkerheten finns behov av att göra anmälan mm digitalt tex via e-tjänst. Tjänsterna gör det tydligare vilka uppgifter som behöver fyllas i och den kan med fördel samordnas med bildningsverksamhetens kontakter med vårdnadshavare och elever. Genom digitaliseringen blir kostverksamhetens hantering snabbare och mindre personalkrävande och det går snabbare och tydligare för elever, vårdnadshavare och skolpersonal att kommunicera med kostverksamheten.

Lokalvård- och vaktmästerienheten

Inom lokalvård och vaktmästeri finns behov av att utveckla och förbättra system för felanmälan mm som idag sker via en digital vaktmästarlåda. Idag krävs en del handpåläggning för att fördela arbetsuppgifter som vaktmästarlådan genererar. Kan denna fördelning ske digitalt med automatik kan hanteringen ske mer effektivt och arbetsbelastningen kan minskas. Tjänsten är till nytta både för personal inom förskola, skola, elever och för personalen inom lokalvård och vaktmästeri. Den gör det också möjligt till bättre samverkan med AB EdetHus. För att genomföra en förändring av systemet behöver förstudie genomföras.

Avfalls- och återvinningsenheten

Verksamheten använder EDP Future för hantering av sin verksamhet. Behov finns av utveckling av e-tjänster till kommuninnevånarna, mobilt transporthanteringssystem och tillgång till ÅVC/ Kretsloppspark för snabbare och effektivare transporter och öka kundservice genom att förenkla kontaktvägarna.

Vatten och avloppsensheten

Vatten- och avloppsverksamheten är i behov av olika typer av automation för att effektivisera verksamheten. Det pågår ett arbete med att byta ut dagens analoga vattenmätare mot digitala och att kommunicera mellan vattenmätarna och verksamheten via Internet of Things (IoT) lösning. Digitala vattenmätare kommer att förenkla avläsningen av dessa och snabbare spåra onormal förbrukning som kan bero på vattenläckor hos abonnent eller på kommunens ledningsnät.

Identifierade områden att genomföra 2024

Sektors gemensamt

Projektledning-/projekthanteringssystem:

Förstudien för någon typ av projektledning/projekthanteringssystem. Projektledning-/projekthanteringssystemet behövs få bättre framdrift av projekten och effektivare uppföljning av projekten. Förstudien är ett underlag för beslut om anskaffning och behöver innehålla bland annat omvärldsbevakning av liknade system, verksamheternas behov, koppling till befintliga system och uppskattad kostnad för systemet.

Rutin och processhanteringsverktyg:

Förstudien för hantering av rutin och processbeskrivningar. Verktyg för att på ett enhetligt sätt hantera

verksamhetens rutin och processbeskrivningar. Behövs för att få ge tydlighet i vilka rutiner processer som verksamheten skall använda och ger effektivare handläggning. Förstudien behöver innehålla bland annat omvärldsbevakning, verksamheternas preciserade behov, koppling till befintliga system, inventering var saker ligger idag och uppskattad kostnad för systemet.

Stadsmiljöenheten

E-tjänster:

Vissa blanketter inom stadsmiljöverksamheten kan bytas ut mot digitala tjänster för att underlätta tillståndssökande, förenkla och snabba på ärendehanteringerna både internt inom kommunen och externt för sökanden.

Lokaler och föreningsstöd

Föreningstjänster:

Se om ytterligare lokaler kan bli tillgängliga att boka digitalt via e-srv. Detta skulle underlätta och effektivisera bokningen av lokalerna.

Bygglovenheten

Behov finns av att vidareutveckla kopplingar mot verksamhetens handläggningssystem EDP Vision för att få en effektivare handläggning och ge bättre digital service. Arbetet med att utvecklas e-tjänster och kopplingar mot andra interna och externa system skall fortsätta.

Kostenheten

Behov av att byta ut dagens blanketter som rör kosten inom förskola och skola mot digitala tjänster. Idag görs anmälan mm analogt eller via mejl och det kan vara oklart vad som önskas och för vem det gäller. För att effektivisera hanteringen och öka säkerheten finns behov av att göra anmälan mm digitalt tex via e-tjänst. Genom digitaliseringen blir kostverksamhetens hantering snabbare och mindre personalkrävande och det går snabbare och tydligare för elever, vårdnadshavare och skolpersonal att kommunicera med kostverksamheten.

Lokalvård- och vaktmästerienheten

Behov finns av förstudie av system för att förbättra hanteringen av felanmälan mm (vaktmästarlåda). Det system som finns idag kräver en del handpåläggning. En förändring av verktyget kan spara resurser och ge effektivitet. Innan system ändras behöver förstudie genomföras. Förstudien behöver innehålla bland annat omvärldsbevakning, verksamheternas preciserade behov, koppling till befintliga system och uppskattad kostnad för systemet.

Avfalls- och återvinningsenheten

Behov finns att koppla mobilt transporthanteringssystem till handläggningssystemet EDP Futire. Ett mobilt transporthanteringssystem ger snabbare och effektivare transporter och öka kundservice genom att förenkla kontaktvägarna.

Vatten och avloppsenheten

Behov finns att fortsätta arbetet med att byta ut dagens analoga vattenmätare mot digitala och att kommunicera mellan vattenmätarna och verksamheten via Internet of Things (IoT) lösning. Digitala vattenmätare kommer att förenkla avläsningen av dessa och snabbare spåra onormal förbrukning som kan bero på vattenläckor hos abonnent eller på kommunens ledningsnät.

Redovisning av arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator, vägar och VA-anläggningar

Dnr SAN 2023/495

Sammanfattning

Under revision i augusti 2022 genomlystes samhällsnämndens underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar.

Revisionen rekommendation var att:

- Tillbörliga resurser för förvaltningen att ta fram underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd.
- Principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs i syfte att möjliggöra transparens i redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll för samtliga anläggningstyper.
- Övergripande underhållsplaner för gator och vägar samt kommunens VA-anläggningar tas fram och redovisas nämnden för att möjliggöra tydlig uppföljning av kommunens underhållsskuld.
- Systematiska arbetet samt systemstöd för statusinventering för kommunens bebyggda fastigheter utvecklas och implementeras, samt att fullödigt systemstöd för underhållsplanering för kommunens VA-anläggningar slutförs.
- Den dokumenterade underhållsskulden avseende beläggningsarbeten på gator och vägar redovisad i de årliga beläggningsrapporterna på sikt åtgärdas

Arbetet med de frågor som revisionen belyste och underhåll av bebyggda fastigheter, gator, vägar och VA-anläggningar har pågått under året. Arbetet och status framgår av ”Redovisning av arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator, vägar och VA-anläggningar, daterad 2023-10-31”.

Redovisning av vidtagna och pågående åtgärder sedan revisionen

Sedan revisionens rekommendationer i augusti 2022 har fastighetsförvaltare anställts och programvara för underhållsplanering av bebyggda fastigheter införskaffats.

Förvaltningen håller på att ta fram riktlinjer och regler för investeringsprocessen. I dessa kommer det framgå vad investering, nyinvestering och reinvestering är samt vad som avses med begreppet underhåll. Principer för redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll är inte påbörjat.

Övergripande underhållsplaner för gator och vägar tas fram via RoSy och sammanställs i årlig beläggningsrapport.

Underlag till övergripande underhållsplaner för VA-nätet kommer att kunna hämtas från VA-banken. Arbetet pågår med att bygga upp databasen och komplettera den med äldre uppgifter som finns analogt och i andra digitala system. Det är först när ledningsredovisningen är fullständigt uppdaterat som heltäckande analyser över underhåll kan göras.

För VA-byggnader kan underhållsplaner göras på samma sätt som för bebyggda fastigheter. Objekt i vattenverk och avloppsverk hanteras via systemet SCADA. Underhållsplaner för byggnader och bebyggda fastigheter hanteras i systemet Planima som skaffats under hösten 2023. Arbetet pågår med att lägga in data för VA-nätet i systemet VA-banken. Med den mängd data som behöver läggas in kommer det ta något år innan data i systemet är komplett.

Arbetet pågår och har pågått sedan en längre tid med att minska underhållsskulden för beläggningsåtgärder på gator och vägar. Under de senaste åren har kommunen avsatt 6-6,5 mkr/år för beläggningsåtgärder.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-10-31

Redovisning av arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator, vägar samt VA-anläggningar, daterad 2023-10-31

Ekonomiska konsekvenser

Detta enskilda beslut innebär ingen ekonomisk konsekvens.

Sociala konsekvenser

Att tillse och säkerställa ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar är viktiga parametrar för en god social hållbarhet. Redovisningens syfte är att informera samhällsnämnden om arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar och kommunstyrelsen om vidtagna och planerade åtgärder.

Bakgrund

Revisorerna i Lilla Edets kommun uppdrog åt PWC under 2022 att granska underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar. Granskningens syfte var att bedöma om samhällsnämnden har säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar.

Efter genomförd granskning gjorde revisionen den sammanfattande bedömningen att samhällsnämnden ej säkerställer ett ändamålsenligt underhåll av kommunens bebyggda fastigheter, gator och vägar och VA-anläggningar.

I revisionens granskning identifierades vissa utvecklingsområden och mot bakgrund av dessa rekommenderas samhällsnämnden att säkerställa att:

- Tillräckliga resurser för förvaltningen att ta fram underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd.
- Principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs i syfte att möjliggöra transparens i redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll för samtliga anläggningstyper.
- Övergripande underhållsplaner för gator och vägar samt kommunens VA-anläggningar tas fram och redovisas nämnden för att möjliggöra tydlig uppföljning av kommunens underhållsskuld.

- Systematiska arbetet samt systemstöd för statusinventering för kommunens bebyggda fastigheter utvecklas och implementeras, samt att fullödigt systemstöd för underhållsplanering för kommunens VA-anläggningar slutförs.
- Den dokumenterade underhållsskulden avseende beläggningsarbeten på gator och vägar redovisad i de årliga beläggningsrapporterna på sikt åtgärdas

Revisionen önskade nämndens kommentarer med anledning av granskningen senast 2023-01-31. Samhällsnämndens beslutade om yttrande 2022-12-15.

Kommunstyrelsen fick information om yttrande på revisionsrapporten 2023-02-21 KS 2022/447. Kommunstyrelsen noterade informationen och uppdrog åt Samhällsnämnden att återkomma med en rapport till Kommunstyrelsen av vidtagna och planerade åtgärder med anledning av revisionsrapporten, senast till Kommunstyrelsen den 28 november 2023.

Arbetsutskottets beslutsförslag till Samhällsnämnden

Samhällsnämnden noterar informationen om arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator, vägar och VA-anläggningar.

Samhällsnämnden översänder redovisningen om vidtagna och planerade åtgärder med anledning av revisionsrapporten till Kommunstyrelsen.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Elisabeth Lindroth, kommunchef

Redovisning av arbetet med underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar

Framtagen av: Sektor samhälle

Datum: 2023-10-31

LILLA EDETS
KOMMUN

INNEHÅLL

1	Inledning	2
2	Underhåll gata, belysning mm	3
2.1	Beläggning (asfalt)	3
2.2	Gatubelysning	3
2.3	Vandringsleder	4
2.4	Lekplatser	4
3	Underhåll vatten och avlopp	5
3.1	Allmänt	5
3.2	Rörnät	5
3.3	Vattenverk, avloppsverk och VA-byggnader	7
4	Underhåll kommunägda byggnader	7
4.1	Kommunägda byggnader	7

1 Inledning

Under revisionen augusti 2022 genomlystes samhällsnämndens underhåll av bebyggda fastigheter, gator och vägar samt VA-anläggningar.

Revisionen rekommendation var att:

- Tillräckliga resurser för förvaltningen att ta fram underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd.
- Principer för redovisning av underhållsåtgärder tydliggörs i syfte att möjliggöra transparens i redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll för samtliga anläggningstyper.
- Övergripande underhållsplaner för gator och vägar samt kommunens VA-anläggningar tas fram och redovisas nämnden för att möjliggöra tydlig uppföljning av kommunens underhållsskuld.
- Systematiska arbetet samt systemstöd för statusinventering för kommunens bebyggda fastigheter utvecklas och implementeras, samt att fullödigt systemstöd för underhållsplanering för kommunens VA-anläggningar slutförs.
- Den dokumenterade underhållsskulden avseende beläggningsarbeten på gator och vägar redovisad i de årliga beläggningsrapporterna på sikt åtgärdas

Redovisning av vidtagna och pågående åtgärder sedan revisionen

Sedan revisionens rekommendationer i augusti 2022 har fastighetsförvaltare anställts och programvara för underhållsplanering av bebyggda fastigheter införskaffats.

Förvaltningen håller på att ta fram riktlinjer och regler för investeringsprocessen. I dessa kommer det framgå vad investering, nyinvestering och reinvestering är samt vad som avses med begreppet underhåll. Principer för redovisning av genomfört underhåll i termer av felavhjälpande, planerat och akut underhåll är inte påbörjat.

Övergripande underhållsplaner för gator och vägar tas fram via RoSy och sammanställs i årlig beläggningsrapport.

Underlag till övergripande underhållsplaner för VA-nätet kommer att kunna hämtas från VA-banken. Arbetet pågår med att bygga upp databasen och komplettera den med äldre uppgifter som finns analogt och i andra digitala system. Det är först när ledningsredovisningen är fullständigt uppdaterat som heltäckande analyser över underhåll kan göras. För VA-byggnader kan underhållsplaner göras på samma sätt som för bebyggda fastigheter. Objekt i vattenverk och avloppsverk hanteras via systemet SCADA.

Underhållsplaner för byggnader och bebyggda fastigheter hanteras i systemet Planima som skaffats under hösten 2023. Arbetet pågår med att lägga in data för VA-nätet i systemet VA-banken. Med den mängd data som behöver läggas in kommer det ta något år innan data i systemet är komplett.

Arbetet pågår och har pågått sedan en längre tid med att minska underhållsskulden för beläggningsåtgärder på gator och vägar. Under de senaste åren har kommunen avsatt 6-6,5 mkr/år för beläggningsåtgärder.

2 Underhåll gata, belysning mm

2.1 Beläggning (asfalt)

I dagsläget har kommunen 73 km gata och 20 km gång-/cykelväg.

Underhållsplanering sker med hjälp av RoSy, ett program för strategisk underhållsplanering av gatu- och gc-nät. Uppgifterna om restlevnadstid finns också redovisade i kartdatabasen.

Verksamheten har sedan 2012 årligen inventerat 1/5 av kommunens gator och gång-/cykelvägar för att klargöra dess beläggningsstatus. Utifrån reinvesteringsprojekt som utförts året innan samt uppräknings av slitage med inventeringen som grund, framställs en årlig rapport över beläggningsstatus på kommunens gator.

Underhållsbehovet fram till 2032 är ca 25 mkr. Under de senaste åren har kommunen avsatt 6-6,5 mkr/år för beläggningsåtgärder. När underhållsskulden är betald kommer reinvesteringsnivån att vara knappt 2 mkr/år.

Samordning med VA-projekt

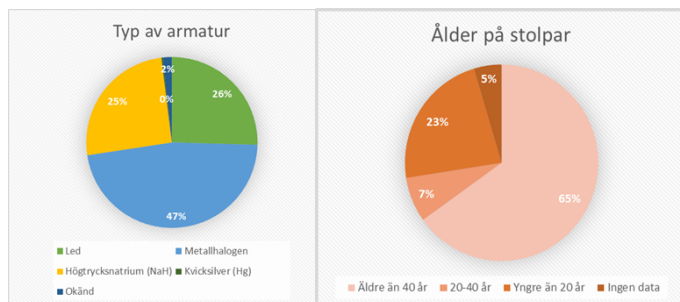
Innan beläggning görs av en gata så kontrollerar VA ledningsstatus på densamma. Om VA ser att behov av reinvestering i VA-nätet är nödvändigt inom en 5-årsperiod så samordnas projekten.

2.2 Gatubelysning

Lilla Edets kommun ingick 2006 ett avtal med Vattenfall där hela gatubelysningsanläggningen övergick till Vattenfalls ägo. 2016 gjordes en avtalsrevidering och 2023 tecknades ett nytt avtal. Vattenfall har sedan avtalet trädde i kraft ägt, förvaltat och därmed också ansvaret för anläggningen. I avtalet regleras bland annat rondering, besiktning, elansvar, anläggningens tekniska standard, prioriteringsordning vid avhjälpande av brister och liknande. För få en långsiktig och kostnadseffektiv förvaltning samt utveckling av belysningsanläggningen finns en belysningsplan med tillhörande reinvesteringsplan framtagen av Vattenfall och kommunen. Under våren 2023 färdigställdes belysningsplan för gatubelysningsanläggningen. Belysningspunkterna finns redovisade i kommunens kartdatabas som ett eget skikt.

Kostnader för allt erforderligt arbete och material som härrör till belysningsanläggningen bekostas av kommunen.

Inom Lilla Edets kommun finns det i dagsläget betydande investeringsbehov i gatubelysningsanläggningen. Ca 75 % av stolpbeståndet har passerat den tekniska livslängden och endast 25 % av belysningen är LED. Av 2400 belysningspunkter är behovet att byta ut ca 1700

stolpar och armaturer. Detta ger ett investeringsbehov på dryga 22 mkr. Det bedöms att ca 50 % av anläggningen är i behov av kabelbyte. Kostnad för kabelbyte uppskattas till ca 22 mkr. Dessutom behöver mätskåp för cirka 1 mkr installeras inom det snaraste. Totalt uppgår det akuta underhållsbehovet således till ca 45 mkr. Kostnaderna inkluderar inte eventuell

asfaltering. Investeringen bör helst göras inom 5 år även om delar av anläggningen kan klara sig längre än så.

Efter att underhållsskulden är nollställd så behöver kommunen via Vattenfall, baserat på dagens belyningsanläggning, reinvestera ca 1,6 mkr/år enligt dagens penningvärde. Detta bygger på att 120 armaturer, 60 stolpar och 1 km kabel behöver bytas ut varje år, vilket i sin tur beror av varje komponents livslängd.

2.3 Vandringsleder

I samband med kommunens omorganisation under 2021 har stadsmiljöenheten tagit över ansvaret för förvaltningen av alla vandringsleder i kommunen. Kommunen beviljades ekonomiska medel genom Lokala naturvårdssatsningen (LONA) och genomförde under 2021–2022 en inventering av samtliga lokala vandringsleder, en medborgarundersökning och en genomlysning av drift, befintliga avtal, dokumentation och informationsmaterial. Vandringslederna finns redovisade i kartdatabasen.

Resultatet sammanställdes i en rapport med förslag till åtgärder och prioriteringar samt kostnadsuppskattning av dessa. Utifrån projektets resultat pågår nu en upprustning av lederna där uppmärkning och uppdatering av informationsmaterial prioriteras.

Nya skötselavtal med fyra föreningar har tagits fram. Samtidigt har kommunens ansvar för de två regionala lederna Bohusleden och Pilgrimsleden förtydligats och även för dessa leder genomförs nu kvalitetshöjande åtgärder i samarbete med Väst kuststiftelsen. Under året är ambitionen att ta fram ett program för samtliga vandringsleder i kommunen.

Kostnader för den löpande driften av vandringsleder beräknas uppgå till cirka 150 – 200 000 kr per år. Kostnaden inkluderar arbetstid för samordning och drift, ersättningar till föreningar och materialkostnader.

2.4 Lekplatser

Program för lekplatser har tagits fram och antogs av samhällsnämnden under våren 2023. Programmet stakar ut riktningen för utveckling, upprustning, avveckling och nyproduktion av de kommunala lekplatserna i Lilla Edets kommun. Programmet beskriver strategier för utformning och placering av lekplatser samt definierar tre olika storlekstyper av lekplatser. Ett av syftena med programmet är att bestämma kvalitetsnivån på de kommunala lekplatserna. Målet är att skapa attraktiva lekplatser med högt lekvärde, som erbjuder något mer än ordinär trädgårdslek.

Till programmet har förvaltningen tagit fram en handlingsplan för lekplatser. I handlingsplanen finns lekplatserna beskrivna. År för åtgärder och beräknade kostnader finns också redovisade. Rondering och besiktning av lekplatserna sker kontinuerligt. Lekplatserna finns redovisade i kartdatabasen.

3 Underhåll vatten och avlopp

3.1 Allmänt

Rondering och besiktningar

Rondering av VA-anläggningar görs kontinuerligt efter framtagna rutiner. Syftet med rondering är bl.a att säkerställa rätt funktion och status samt att notera avvikelser. Avvikelse dokumenteras i verksamhetens åtgärdslista. Beroende på avvikelsernas karaktär hanteras åtgärden akut eller hamnar i en prioriteringsordning.

Inom VA-verksamheten genomförs återkommande besiktningar. Många besiktningar är lagstadgade. Exempel på områden som besiktas är; el-anläggningar, tryckkärl, betong och spillvattenledningar. Ellbo reningsverk har enligt tillstånd krav på periodiska besiktningar. Brister som uppkommer i besiktningssprotokoll/rapport flyttas till verksamhetens åtgärdslista.

Utveckling

Ett flertal större projekt pågår i verksamheten med syfte att utöka och förnya VA-systemet. När beslut om att förnya/byta ut en anläggning/anläggningsdel har tagits anpassas underhållsinsatsen på denna anläggning/anläggningsdel.

3.2 Rörnät

Inom kommunen finns ca 11 mil spillvattenledningar, 12 mil dagvattenledningar och 14 mil dricksvattenledningar. Ledningar med tillhörande utrustning hanteras i verksamhetssystemet VA-banken. I systemet hanteras också driftstörningar, planerade insatser, statusvärderingar och prioriteringar. Systemet har också kartredovisning. Innehållet i VA-banken är under uppbyggnad. Förändringar i VA-nätet förs in direkt men äldre uppgifter som finns analogt eller i andra digitala system håller succesivt på att föras över till VA-banken. Detsamma gäller texter (tex ledningshöjder) i kartdatabasen. Dessa läggs på objektet som attribut i stället för som ”död” text. Det är först när ledningsnätet är fullständigt uppdaterat som heltäckande analyser över underhållet kan göras digitalt.

Lilla Edets kommuns befintliga VA-ledningar är till stora delar gamla och uttjänta och i behov av att uppdateras. Detta gäller både huvudledningar och serviser.

En prioriteringsordning för förnyelse har tagits fram utifrån översvämningar, underdimension, risk för källaröversvämningar, bristfälliga ledningar till följd av inläckage, rötter i ledningarna, brister i ledningsmaterialet, ledning för dagvatten saknas och vattenläckor. Det pågår ett flertal ledningsprojekt inom kommunen med omläggning som syftar till att förnya och uppdatera ledningsnätet och på så vis säkerställa en god kvalitet för abonnenterna och en hållbar miljö.

Under 2022 förnyades ca 2300 m spillvattenledningar, 1400 meter dagvattenledningar och 1700 meter dricksvattenledningar.

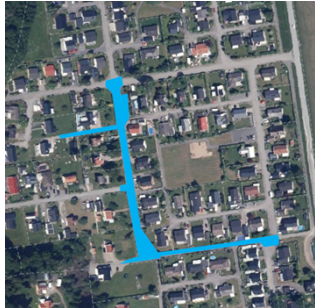
Samordning med beläggningsprojekt

VA-projekt samplaneras i stor utsträckning med arbeten som sker på gator vägar. Där det är möjligt planeras asfaltsanläggning med ledningsprojekt för att undvika extra arbete och hålla nere kostnader. Behov som är kopplade till VA-arbeten anses överordnade behov på gatuunderhåll. En del omfattande beläggningsarbeten på gata väntar alltså in VA-jobb och underhålls under denna period lokalt.

Ledningsprojekt som pågår under 2023

Sockenvägen/Rödklöverbägen

Slåttervägen/Klöverbägen

Klöverbägen/Kedjegatan

Fuxernavägen/Åkerstigen

Spolplan

Cirka 6 km spillvattenledningar spolas regelbundet med högtrycksspolning för att förebygga sediment i ledningarna samt eventuella källaröversvämningar.

Projekt med tillskottsvatten

Lilla Edets kommun har som de flesta andra kommuner problem med tillskottsvatten i spillvattenledningarna. Spillvattenledningar och avloppsreningsverk är endast byggda för att ta emot och rena spillvatten från hushållsavlopp. Den stora mängd regnvatten (tillskottsvatten) som når spillvattenledningsnätet leder till stor miljöpåverkan för Göta Älv, risk för översvämningar i fastigheter och ger stora extra kostnader för VA-verksamheten. VA-enheten i kommun jobbar med att få ordning på detta och har gjort en prioritering utifrån vart flödena är som störst.

På uppdrag av kommun kommer IRG Rörinspektion att genomföra undersökningar på avloppsledningsnätet. Syftet är att kartlägga ledningarnas funktion och status. Vid undersökningarna utförs både filminspektioner och anslutningskontroller. Vid anslutningskontroller på fastigheter i området så hålls grönfärgat vatten i stuprör och brunnar samtidigt som man filmar spillvattenledningarna.

Arbetet med att minska tillskottsvattnet kommer att ta lång tid och kräver ett regelbundet och strukturerat arbete. Ledningarna måste undersökas och sedan behöver både kommun och fastighetsägare åtgärda de brister som finns på sina VA-anläggningar.

Bilden visar ett undersökt område med klassificerade fastigheter. Röd färg betyder att fastigheten har en brist som behöver åtgärdas.

3.3 Vattenverk, avloppsverk och VA-byggnader

Underhåll av byggnader sker löpande utifrån behov. Brister på byggnader noteras bl.a. vid rondering som drift-personalen genomför och hamnar i verksamhetens åtgärdslista. Vid behov anlitas sakkunnig expertis för statusutlåtande av byggnader/byggnadsdelar innan beslut om åtgärd tas.

Underhåll av byggnader görs i första hand kopplat till funktionsbehov, dvs uttjänta delar med bristande funktion ersätts. Visst underhåll utförs med syfte att öka säkerhet eller förbättra arbetsmiljö. Byggnadernas underhåll kan på sikt redovisas i samma verktyg som övriga kommunägda fastigheter så att underhållsplaner kan tas fram för respektive byggnad.

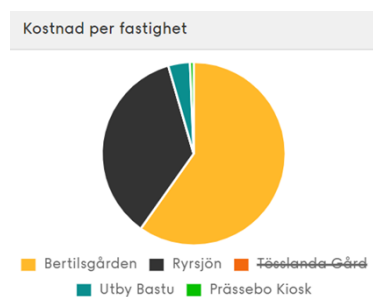
Kommunens vattenverk och reningsverk styrs med hjälp av ett styrsystem (SCADA) som olika delar (objekt) är kopplat till. Återkommande fel-larm analyseras kontinuerligt. Återkommande fel sammanställs och efter bedömning flyttas till verksamhetens åtgärdslista för genomförande.

4 Underhåll kommunägda byggnader

4.1 Kommunägda byggnader

Samtliga byggnader ronderas löpande och akuta brister åtgärdas. För det långsiktiga underhållet har arbete med att få till kvalitativa underhållsplaner startat under hösten 2023.

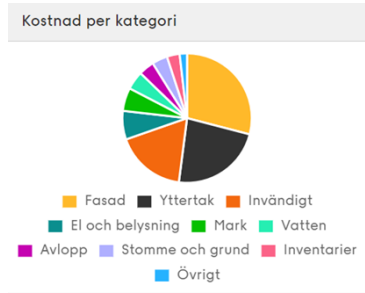
Underhållsplaner för fyra byggnader är färdigställda i oktober 2023 vilket motsvarar 26% av kommunens bebyggda fastigheter och årets mål på 20 % är då uppnått. Planerna som är framtagna visar att behovet av underhåll är stort. De byggnader som är färdigställda är Bertilsgården (ridskola), Rysjön fritidsanläggning, Utby (bastu) och Prässebo kiosk. Arbetet med underhållsplan för Tösslanda gården pågår.

Som diagrammet till vänster visar är det fastigheterna Bertilsgården och Rysjön som är mest kostnadsdrivande vilket är väntat då det kvadratmetermässigt är störst. Tösslanda gården är inte med i diagrammet.

När fler planer är gjorda så kommer verksamheten också kunna få fram en kostnad per kvadratmeter men i dagsläget så anses arbetet vara i ett för tidigt skede. Det inte finns indata i tillräcklig omfattning för att få en tillförlitlig siffra på detta.

För kostnaderna baserat per kategori så är det fasader samt tak som driver de största kostnaderna. En viktig detalj att ha med sig är att kostnaderna kan öka ytterligare då man vid renovering av fasader även bör ta i beaktan att tilläggsisolera och förbättra energivärdet på fönster då det finns stora energi- och ekonomiska fördelar med att minska energianvändandet i byggnaderna.

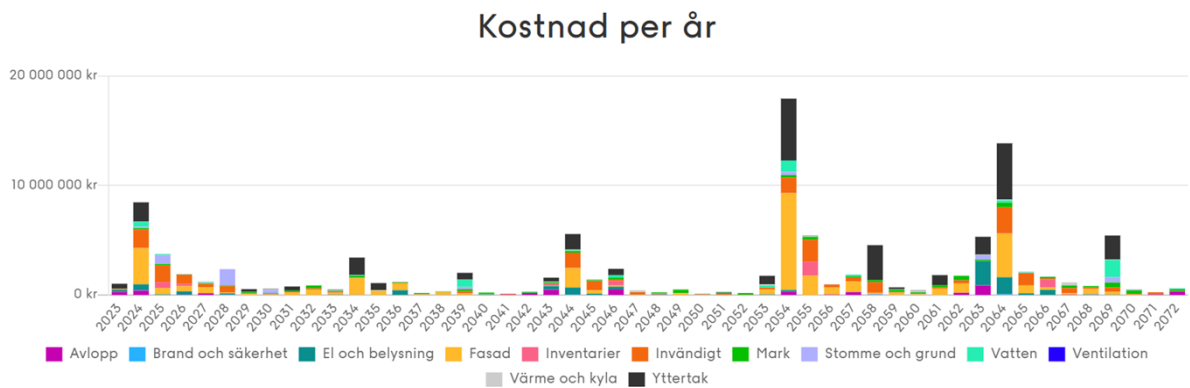

DIAGRAM 3 VISAR BÅDE INVESTERINGAR OCH UNDERHÅLL PÅ OVAN NÄMNDNA OBJEKT.

På grund av att underhållsskulden är stor får man så kallade toppar i underhållsplanen. Vid framtagning av underhållsplaner försöker man att släta ut topparna för att inte ha ett fåtal år med högre kostnader. Detta är till följd av tidigare brist på underhåll och att det tidigare saknats underhållsplaner.

Problemen som verksamheten ser under arbetet med att ta fram underhållsplaner är att 2024-2028 är betydligt högre toppar och att man får samma ”toppar” igen då 2054. Detta problem kan man lösa på sikt genom att utföra enklare arbeten för att kunna skjuta på de mer kostnadsdrivande posterna. Ett exempel på detta kan vara att man målar om fasaden för att kunna flytta ett fasadbyte framåt i tiden. En sådan åtgärd är inte tillämplig på alla byggnader då de skulle kunna vara i så dåligt skick att det inte är lämpligt. I det program som verksamheten använder kan man få ut en mängd data, bland annat ekonomiska analyser, årskostnader, underhållsfond, kostnader per objekt. Det går också att få ut underlag för att kunna göra bra upphandlingar tex för att kunna utföra arbeten inom samma kategori eller kunna upphandla större entreprenader i de fall där det är lämpligt samt data för att kunna skilja på investering och underhåll.

Samhällsnämndens verksamhetsplan och budget 2024

Dnr SAN 2023/494

Sammanfattning

Samhällsnämnden ska för sitt ansvarsområde anta verksamhetsplan och budget för år 2024. Verksamhetsplanen och budgeten innehåller bland annat nämndens grunduppdrag med tillhörande kvalitetsfaktorer, prioriterade frågor i utvecklingsarbetet (prioriterade mål) och fördelning av den ekonomiska ramen mellan nämndens verksamheter.

Kommunfullmäktige har fastställt fyra målområden för innevarande mandatperiod. Samhällsnämndens verksamheter berörs av samtliga dessa mål. Kommunfullmäktige har också gett nämnderna uppdrag. De uppdrag som är aktuella för samhällsnämnden är öka digitaliseringen, fortsätta heltidsresan och höja frisktalet bland kommunens anställda.

Verksamheten ser ett år med låga intäkter och ökade kostnader. De ökande kostnaderna påverkar flertalet av nämndens verksamheter. Exempel på områden där kostnaderna ökat är och där kostnaderna inte ser ut att minska är lokalhyror, drivmedel, material, utrustning, anläggningsarbeten och livsmedel. Det nya elavtalet from 2024 kommer att öka elkostnaderna varför arbetet med att minska elförbrukningen behöver fortsätta. Nytt avtal för gatubelysningsverksamheten som inneburit reducerade kostnader har förbättrat det ekonomiska läget för 2024.

De utvecklingsarbetet inom nämndens verksamheter som pågår kommer att fortsätta under 2024. Utvecklingen innebär bland annat att ta fram ändrade arbetssätt och rutiner, skapa kopplingar och e-tjänster till verksamheternas digitala handläggningssystem samt automatisera delar av VA-verksamheten. Detta för att effektivisera handläggningen och förbättrar servicen till kommuninnevånare och kunder.

Investeringsbehoven är fortsatt stort och avser främst återinvesteringar i bland annat uttjänt utrustning, anläggningar och byggnader samt nyinvestering i nya exploateringsområden, gator och vägar, VA-infrastruktur och lokaler.

Utifrån kommunens nuläge och förutsättningar har nämnden identifierat ett prioriterat målområden att arbeta med:

- Öka energieffektivisering

Nämnden har både myndighetsutövande och serviceinriktad verksamhet och hanterar tre olika ekonomier, VA-ekonomi, avfallsekonomi och skatteinriktad verksamhet.

Budgeten för samhällsnämndens skattefinansierade verksamheter är 86 059 tkr för 2024. Samhällsnämnden får under 2024 äskanden på totalt 2770 tkr, justerat mot effektiviseringar blir nettot -478 tkr.

Budgeten 2024 för VA-ekonomin sätts till 2250 tkr i överskott för att kunna hämta hem prognosticerat underskott 2023.

För avfallsekonomin sätts budgeten 2024 till -600 tkr. Underskottet baseras på ökade kostnader för förpackningsinsamling (FTI) och kommer täckas av överskott från tidigare år.

Investeringsutrymmet 2024 uppgår till 109 570 tkr och kommer till största delen att gå till investeringar för att förbättra VA-anläggningar, förbättra trafiksäkerhet, planerat underhåll för gator och rusta upp offentliga rum.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-10-31

Samhällsnämndens verksamhetsplan och budget 2024, daterad 2023-10-31

Ekonomiska konsekvenser

Den ramtilldelningen för skattefinansierad verksamhet som skett genom kommunfullmäktiges beslut ger en budget i balans för 2024. Budgeten för VA-ekonomin sätts till 2250 tkr i överskott för att hämta hem det underskott som prognosticeras för 2023. Medan avfallsekonomin planerar att använda tidigare års överskott för att täcka underskottet i budgeten för 2024.

Sociala konsekvenser

Barns rättigheter och jämställdhet skall särskilt beaktas vid verksamhetens arbete med att förverkliga verksamhetsplan och budget 2024. I samband med mätning av kvalitén i grunduppdraget ska, i den mån det är möjligt, redovisas och analyseras med kön som indelningsgrund.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antar verksamhetsplan och budget 2024.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Elisabeth Linderöth, kommunchef
Jörgen Karlsson, ekonomichef
Amra Cukur, tf enhetschef
Anethe Johansson, enhetschef
Anna Berlin, enhetschef
Franz Wallebäck, enhetschef
Kristian Nordström, enhetschef

Maria Wagerland, enhetschef
Ulf Nilsson, enhetschef
Simon Dahlgren, ekonom

LILLA EDETS
KOMMUN

Samhällsnämnden
Verksamhetsplan och budget 2024

Verksamhetsplan och budget 2024

Samhällsnämnden

Datum: 2023-10-31

Dnr: SAN 2023/494

Innehållsförteckning

1. Nämndens verksamhet	3
1.1. Nämndens grunduppdrag	3
1.2. Verksamhetsbeskrivning	4
1.3. Kommunfullmäktiges vision, övergripande målområden och eventuella uppdrag till nämnden	5
1.3.1. Kommunfullmäktiges vision	5
1.3.2. Kommunfullmäktiges målområden	5
1.3.3. Kommunfullmäktiges uppdrag	6
2. Kritiska kvalitetsfaktorer	6
2.1. Nämndens kritiska kvalitetsfaktorer	7
3. Nuläge och förutsättningar	7
4. Nämndens målområde	8
4.1. Nämndens prioriterade mål	8
5. Övriga uppdrag till förvaltningen	9
6. Ekonomi	9
6.1 Allmänt	9
6.2 Samhällsnämnden - skattefinansierad verksamhet	9
6.3 Samhällsnämnden avgiftsfinansierade verksamheter - VA och Avfall	10
7. Investeringar	11
8. Uppföljning	12

Nämndens verksamhetsplan och budget 2024

Planering utifrån styrmodellen ska ske i tre delar:

- Planering av nämndens grunduppdrag med tillhörande kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer
- Planering av prioriterade frågor i utvecklingsarbetet (nämndens prioriterade mål)
- Planering av ekonomiska ramar

1. Nämndens verksamhet

1.1. Nämndens grunduppdrag

Samhällsnämndens grunduppdrag är att ansvara för kommunens uppgifter gällande:

- kommunens gator, vägar, järnväg, park- och grönytor, badplatser, dammar och övriga offentliga platser, gestaltad livsmiljö samt hamnverksamhet,
- gatuhållning, gatubelysning och skyltning
- trafikfrågor och trafiksäkerhetsfrågor
- tillgänglighetsfrågor
- avfallsverksamhet och förebyggande av avfall
- vatten- och avloppsverksamhet inklusive rötning av avloppsslam
- teknisk service (t.ex. förråd, verkstäder, fordon)

- förvaltning, drift och underhåll av kommunens fasta egendom inklusive skogsinnehav,
- kostverksamhet
- städ- och vaktmästeriverksamhet
- prövning och tillsyn enligt miljöbalken
- prövning och tillsyn enligt livsmedelslagen
- tobakslagen i den del som avser rökfria miljöer,
- kontroll av försäljning i detaljhandeln enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- vad som står i annan speciallagstiftning till skydd för människors hälsa och miljön
- naturvårdsfrågor och lokal miljöövervakning
- det som enligt lag ska fullgöras enligt plan- och bygglagen gällande bygg-, rivnings- och marklov samt anmälningsärenden, förhandsbesked, villkorsbesked och tillsyn
- upplåtelse och annat ianspråktagande av gator, parker och övriga allmänna platser, inklusive torghandel
- energirådgivning
- föreningsbidrag avseende lokaler och anläggningar
- verksamhetsbidrag till föreningar
- tillstånd mm enligt lag om sprängämnesprekursorer

1.2. Verksamhetsbeskrivning

Samhällsnämnden ansvarar både för myndighetsutövande och serviceinriktad verksamhet med inriktning på miljömässig hållbarhet och hälsa.

Verksamheterna i nämnden är följande:

- Stadsmiljö
- Lokaler och föreningsstöd
- Miljö
- Bygglov
- Kost
- Lokalvård och vaktmästeri
- Vatten och avlopp
- Avfall och återvinning

Stadsmiljöenheten utför nämndens arbete med utveckling, drift och underhåll av kommunens allmänna platser såsom gator, torg, grönytor, parker och lekplatser samt fritidsanläggningars utomhusmiljöer. Enheten utför också nämndens arbete med att utveckla och förvalta kommunens fritidsanläggningar så som idrottsplatser, fotbollsplaner, elljusspår, vandringsleder och badplatser.

Lokaler och föreningsstöd utför nämndens arbete med att förvalta kommunens lokaler genom utveckling, drift och underhåll samt stödja föreningslivet genom olika typer av bidrag. Verksamheten ligger under Planering- och exploateringsenheten.

Miljöenheten ansvarar för prövning och tillsyn gällande miljö- och hälsoskyddsområdet samt livsmedelskontroll. Annan verksamhet som ligger inom enhetens ansvarsområde är miljöövervakning, naturvård och visst strategiskt miljöarbete.

Bygglovsenheten ansvarar för att pröva ansökningar och anmälningar om olika bygg- och anläggningsåtgärder. Enheten har också ett ansvar för tillsyn enligt plan- och bygglagstiftningen. Dessutom omfattas energirådgivningen, vilket dock är en insats som köps av Stenungsunds kommun.

Kostenheten utför nämndens arbete med att laga och servera mat till förskolor, grundskolor, äldreomsorg och funktionshinderverksamhet inom kommunen. Kostenheten bidrar till att måltiden fyller en socialt viktig funktion för matgästerna och främjar god hälsa.

Lokalvård- och vaktmästerienheten utför nämndens arbete med att utföra daglig lokalvård i kommunala verksamheters lokaler samt ansvara för det periodiska underhållet och ta ett hygieniskt ansvar. Vidare ansvarar enheten även för att utföra sedvanliga vaktmästeriuppgifter inom förskola och grundskola.

Vatten- och avloppsenheten utför nämndens arbete med fyra VA-tjänster: produktion och leverans av dricksvatten, avledning och rening av spillvatten, avledning av dagvatten från fastighet och dagvatten från allmän plats.

Avfall- och återvinningsenheten utför nämndens arbete med insamling och omhändertagande av kommunaltavfall inom kommunen, samt driver kommunens återvinningscentral som är belägen i Göta.

1.3. Kommunfullmäktiges vision, övergripande målområden och eventuella uppdrag till nämnden

1.3.1. Kommunfullmäktiges vision

Visionen för Lilla Edets kommun är: *"Göta älvdalens pärla – vi gör det tillsammans"*. Visionen ska genomsyra allt arbete som utförs i kommunen och ska vara en ledstjärna i både det dagliga arbetet och i det långsiktiga strategiska perspektivet. Visionen ska uppnås genom ledorden: nytänkande, medskapande och hållbart.

1.3.2. Kommunfullmäktiges målområden

Kommunfullmäktige har fastställt fyra målområden för innevarande mandatperiod, vilka presenteras nedan. Målen följs upp av Kommunstyrelsen men Samhällsnämndens verksamheter berörs av samtliga mål:

Bra boende och livsmiljö

Allt arbete som rör bostadsbyggande, miljö, infrastruktur som allmän plats, VA, avfall och där nämndens verksamheter deltar i planarbete skall arbetet genomsyras att medverka till att skapa bra boende och livsmiljöer.

Ökad hälsa och välbefinnande

Arbetet med allmän plats som gator, torg, parker, lekplatser, fritidsanläggningar och vandringsleder samt lokalvård och vaktmästeri skall bidra till ökad hälsa och välbefinnande. Kostenheten som lagar och serverar mat skall verka för att måltiden fyller en socialt viktig funktion för matgästerna och främjar god hälsa.

Hållbar miljö

Nämndens verksamheter skall bidra till att bygga ett hållbart samhälle och bidra till att vara en

kommun i framkant ur ett miljöperspektiv. Miljöarbete skall bidra till ett ökat miljöengagemang för att skapa ett mer hållbart levnadssätt i hela kommunen.

Attraktivt företagsklimat

Nämndens verksamheter skall arbeta för en ökad service och förståelse för gällande lagar. Detta för att underlätta och förenkla för företagare.

1.3.3. Kommunfullmäktiges uppdrag

Kommunfullmäktige har även fastställt uppdrag till nämnderna, varvid de som är aktuella för samhällsnämnden presenteras nedan:

Öka digitaliseringen

Nämnden skall anta en digitaliseringsplan kopplat till den kommunövergripande digitaliseringsstrategin och i enlighet med digitaliseringsplanen fortsätta att öka digitaliseringen.

Verka för ett Lilla Edet fritt från våld

Nämndens verksamheter skall delta i det sektorsövergripande våldspreventiva arbetet.

Fortsätta heltidsresan

Genom heltidsresan fortsätta det kommunövergripande arbetet att öka andelen anställda i Lilla Edets kommun som arbetar heltid. Det långsiktiga målet är att alla som vill jobba heltid ska ges möjlighet att göra det.

Höja frisktalet bland kommunens anställda

Under 2024 skall nämndens verksamheter fokusera på att höja frisktalet.

Även om Lilla Edets styrmodell genomsyras av varje verksamhets unika uppdrag och förutsättningar, så ska dessa arbetas fram utifrån överliggande organisatoriska nivåers styrdokument. Det innebär att hela organisationen har i uppdrag att analysera hur fullmäktiges vision och målområden påverkar den egna verksamheten och hur man kan bidra till kommunens samlade måluppfyllelse.

2. Kritiska kvalitetsfaktorer

Kritiska kvalitetsfaktorer är särskilt angelägna faktorer som måste bli uppfyllda för att en verksamhet ska ha hög kvalitet. En kritisk kvalitetsfaktor utgår från verksamhetens grunduppdrag som definieras i lagstiftning och andra styrande dokument.

Kritiska kvalitetsfaktorer indelas i fyra perspektiv; målgrupps-, verksamhets-, medarbetar och ekonomiperspektiv.

Uppföljning av hur det går med de kritiska kvalitetsfaktorerna rapporteras kontinuerligt till nämnden. Uppföljning av grunduppdraget sker tre gånger per år. Genom att planera, följa upp, analysera och dra slutsatser av uppnådda resultat förväntas det ske en kvalitetshöjning av verksamheterna.

Kvalitetsfaktorerna mäts genom kvalitetsindikatorer vilka uttrycker kvalitetsnivån i olika delar av verksamheterna.

2.1. Nämndens kritiska kvalitetsfaktorer

Nedan redovisas de kritiska kvalitetsfaktorerna som måste uppfyllas för att verksamhetens grundläggande uppdrag ska ha en god kvalitet. Kvalitetsfaktorer mäts genom indikatorer.

Indikatorerna ska, i den mån det är möjligt, redovisas och analyseras med kön som indelningsgrund.

Målgruppsperspektivet	Verksamhetsperspektivet
<ul style="list-style-type: none"> - Rättssäkra beslut - God service - Leveranssäkra tjänster med rätt kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> - Robusta verksamheter som klarar grunduppdraget - Effektiv handläggning - Bra samarbete över verksamhetsgränser
Medarbetarperspektivet	Ekonomiperspektivet
<ul style="list-style-type: none"> - Kompetenta medarbetare - God och säker arbetsmiljö - Gott ledarskap	<ul style="list-style-type: none"> - God ekonomisk hushållning - Genomförande av investeringar

3. Nuläge och förutsättningar

År 2023 har inneburit ett år med minskande intäkter, ökade kostnader och ett behov av att utveckla verksamheterna. Inom bygglov verksamheten har det kommit in färre bygglovsansökningar än föregående år vilket gjort att intäkterna minskat. De ökade kostnaderna har inte bara slagit till mot ett verksamhetsområde utan flertalet verksamheter har känt av ökningen. Exempel på områden där kostnaderna ökat är lokalhyror, drivmedel, material, utrustning, anläggningsarbeten och livsmedel. På grund av detta har samtliga verksamheter fått arbeta med att försöka hålla sina kostnader. Nytt avtal för gatubelysningsverksamheten som inneburit reducerade kostnader har förbättrat det ekonomiska läget för 2023 och även 2024. Trots detta ser förutsättningarna för 2024 inte ut att förbättras. Intäkterna bedöms vara på samma nivå som 2023. Kostnaderna ser inte ut att minska snarare öka. Under tidigare år och 2023 har kommunen haft förmånligt elavtal som går ut vid årsskiftet. Från och med 2024 kommer elpriset stiga vilket gör att verksamheterna behöver försöka minska sitt elbehov och försöka hålla ner sina elkostnader.

Den utveckling av nämndens verksamheter som pågår kommer att fortsätta under 2024. Utvecklingen innebär bland annat att ta fram ändrade arbetsätt och rutiner, skapa koppningar och e-tjänster till verksamheternas digitala handläggningssystem. Detta för att effektivisera handläggningen och förbättrar servicen till kommuninnevånare och kunder. Utvecklingen innebär också att på sikt automatisera delar av VA-anläggningar. Inom avfallsområdet kommer verksamheten utökas kommande år. Övertagande av förpackningsinsamling och fastighetsnära insamling är några områden som påverkar verksamheten.

Investeringsbehovet är stort och kommer vara stort 2024 och kommande år. Investeringsbehoven avser främst återinvesteringar i bland annat uttjänt utrustning, anläggningar och byggnader samt nyinvestering i nya exploateringsområden, gator och vägar, VA-infrastruktur och lokaler.

4. Nämndens målområde

Samhällsnämnden har identifierat ett prioriterat mål att arbeta vidare med utifrån kommunens nuläge och förutsättningar.

- Mål 1: Öka energieffektivisering

4.1. Nämndens prioriterade mål

Prioriterat mål nr 1	Öka energieffektivisering
<i>Varför är detta mål prioriterat?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • För att arbeta i linje med ledordet "Hållbart" i kommunens vision skall vi använda våra resurser på ett effektivt och hållbart sätt • Det pågår en internationell energikris • Kostnaden för energi och transporter har ökat • Energianvändningen är en viktig del i kommunens miljöpåverkan • Sänkt energianvändning innebär minskad sårbarhet
<i>Vad är problemet/utmaningen idag?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Gammal utrustning och många äldre anläggningar drar mer energi än nödvändigt • Det har saknats fokus på, samordning av och kunskap om energieffektivisering inom verksamheterna • Ägarförhållanden till lokaler, anläggningar utrustning mm påverkar rådigheten för åtgärder • Kommunen har en stor geografisk yta vilket ökar transportbehovet
<i>Vilka konkreta resultat är önskvärda inom målområdet?</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Minska energianvändningen inom nämndens verksamheter • Använda förnybara energikällor
<i>Valda strategier för måluppfyllelse</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Energifokus för samtliga verksamheter.
<i>Prioriterade åtgärder för måluppfyllelse</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Välja energisnål utrustning och energisnåla maskiner när dessa byts ut • Energieffektivisera i samband med underhåll av byggnader och anläggningar • Undersök möjlighet till installation av solceller • Medverka till ökad användning av elfordon • Utveckla extern informationsspridning och energirådgivning
<i>Kriterier för måluppfyllelse:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 10 aktiviteter kopplade till prioriterade åtgärderna ska vara utförda för att nå godkänt. • Minska energiförbrukningen med 20 % i förhållande till 2022. (Mäts i samband med årsbokslutet)

5. Övriga uppdrag till förvaltningen

Sektorn får i uppdrag att

- Aktivt bidra till utvecklingen av de centrala delarna av Lilla Edets tätort i enlighet med målbild och handlingsplan för Centrumutveckling Lilla Edet.
- Fortsätta arbetet med att ta fram underhållsplaner för VA-anläggningar och byggnader.
- Sektorn skall ta fram en e-tjänst för möjliggör ansökan om bygglov och ytterligare två e-tjänster inom sektorns verksamheter

6. Ekonomi

6.1 Allmänt

Skattefinansierad verksamhet finansieras i huvudsak via anslag, det vill säga via skattemedel. Avfallshanteringen är avgiftsfinansierad. VA-verksamheten är också avgiftsfinansierad. Det finns inga formella hinder att skattefinansiera VA- och avfallsverksamheterna, men det förekommer i praktiken bara vid underskott i verksamheten.

6.2 Samhällsnämnden - skattefinansierad verksamhet

I detta stycke redovisas samhällsnämndens ekonomiska utrymme för i huvudsak skattefinansierad verksamhet för 2024 samt fördelning av de ekonomiska resurserna. För att överskådligt se den fördelning som gjorts av de ekonomiska resurserna redovisas resursfördelningen över tre år, med föregående års utfall, innevarande budgetår samt resursfördelning för nästkommande år (det år planen gäller för).

Utfall 2022			Budget 2023			Budget 2024		
Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto
12,2	-92,9	-80,7	10,9	-96,7	-85,8	10,7	-96,8	-86,1

Beräkning av Samhällsnämndens budgetram 2024

I Samhällsnämndens budgetram för 2024 har följande justeringar gjorts:

Budget 2023	85 795
Index	2 814
Löneindex till lönepott	-1 792
Löneindex 3 mån från 2023	385
Äskanden	2 770
Tillskott/Effektiviseringar	-3 248
Kommunakuten	-665
Budget 2024	86 059

Samhällsnämnden får under 2024 äskanden på totalt 2770 tkr, justerat mot effektiviseringar blir nettot -478 tkr.

Verksamheternas budgeterade kostnader och intäkter redovisas i nedanstående tabell med summering och jämförande siffror för 2023 innan.

Driftsbudget SAN Skattefinansierat (MNKR)							
Verksamhet	Budget 2023			Budget 2024			Skillnad
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto	
Stadsmiljö	1,3	-29,1	-27,9	1,4	-28,8	-27,3	0,5
Kost	1,4	-31,0	-29,6	2,0	-32,2	-30,2	-0,6
Lokaler/Föreningar	0,8	-12,9	-12,1	0,8	-12,9	-12,1	0,0
M&B	4,2	-9,9	-5,7	3,3	-9,2	-5,9	-0,2
Städ	3,3	-12,9	-9,6	3,2	-12,8	-9,6	0,0
Nämnden	0,0	-1,0	-1,0	0,0	-1,0	-1,0	0,0
Summa	10,9	-96,7	-85,8	10,7	-96,8	-86,1	-0,3

De stora skillnaderna från föregående år är att Stadsmiljö har en lägre budget till följd reducerade kostnader inom gatubelysningsverksamheten. Kost skola och äldreomsorg har tillförts medel för ökade livsmedelskostnader, samt uppskattas ha reducerade personalkostnader jämfört med 2023. Lokaler och föreningars kostnadsdrivare består av ökade kostnader för lokalhyror. Avseende miljö och bygg är förväntningarna på intäkterna lägre jämfört med föregående år, vilket har medfört att miljöinspektör inte kommer att tillsättas under året.

6.3 Samhällsnämnden avgiftsfinansierade verksamheter - VA och Avfall

I detta stycke redovisas samhällsnämndens ekonomiska utrymme för i huvudsak avgiftsfinansierade verksamhet för 2024. För att överskådligt se den fördelning som gjorts av de ekonomiska resurserna redovisas resursfördelningen över tre år, med föregående års utfall, innevarande budgetår samt resursfördelning för nästkommande år (det år planen gäller för).

Driftsbudget SAN VA (MNKR)										
tkr Verksamhet	Utfall 2022			Budget 2023			Skillnad	Budget 2024		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto
VA	40,2	-40,5	-0,3	43,0	-43,0	0,0	2,3	47,6	-45,4	2,3

Budgeten sätts till 2250 tkr i överskott. Detta för att kunna hämta hem underskottet som prognosticeras för 2023.

Driftsbudget SAN Avfall (MNKR)										
tkr Verksamhet	Utfall 2022			Budget 2023			Skillnad	Budget 2024		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto
Avfall	18,9	-19,1	-0,2	17,8	-18,8	-1,0	0,4	21,3	-21,9	-0,6

Budgeten sätts till -600 för avfall och återvinning (Avfall). Underskottet baseras på ökade kostnader för hantering av FTI samt kundtjänst för slamhantering.

7. Investeringar

Här redovisas samhällsnämndens investeringar för 2024 och planen för 2025 och 2026 oavsett om verksamheten är skattefinansierad eller avgiftsfinansierad. Den första tabellen visar total investeringsbudget per verksamhet. Den andra tabellen är investeringsbudget redovisad på verksamhet och åtgärd.

Verksamhet	Investeringsbudget 2024	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026
<i>Kost</i>	320	50	0
<i>Stadsmiljö</i>	26 000	22 000	23 000
<i>Lokaler</i>	500	500	500
<i>VA</i>	82 000	102 800	40 500
<i>Avfall</i>	750	0	7 000
Totalsumma	109 570	125 350	71 000

	Summa budget 2024-2026		Årsbudget 2024		Plan 2025		Plan 2026	
			Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster
Samhällsnämnden skatt								
<i>Ofördelat anslag</i>	4 500	500			2 000		2 000	
<i>Kost</i>	370	320			50		0	
Centralkök	100	100						
Strömskolan	150	150						
Stallgärdet förskola	50				50			
Lindkullen äldreomsorg	70	70						
<i>Stadsmiljö</i>	71 000	26 000			22 000		23 000	
Stadsmiljö, Planerat underhåll	19 500	6 500			6 500		6 500	
Stadsmiljö, trafikåtgärder	15 000	4 000			5 000		6 000	
Stadsmiljö, offentliga rum	27 000	9 500			9 000		8 500	
Anläggningar, fritid	4 500	1 000			1 500		2 000	
Bondevägen	5 000	5 000						
<i>Lokaler</i>	1 500	500			500		500	
SUMMA SKATT	77 370	27 320			24 550		25 500	
Samhällsnämnden, VA-kollektivet								
VA, Nyinvesteringar	3 000	1 000			1 000		1 000	
VA, Förnyelse	106 500	35 500			35 500		35 500	
VA, Utbyggnad nya VA system	107 200	45 000			59 800		2 400	
VA, Exploateringsinvesteringar	8 600	500			6 500		1 600	
SUMMA VA	225 300	82 000			102 800		40 500	

Samhällsnämnden, Avfalls-kollektivet							
Förpackningsinsamling, övertagande av utrustning	750	750					
Fordon samt kärl, fastighetsnära insamling	7 000	0		0		7 000	
SUMMA AVFALL	7 750	750		0		7 000	0
SUMMA SKATT	77 370	27 320	0	24 550	0	25 500	0
SUMMA AVGIFT	233 050	82 750	0	102 800	0	47 500	0
TOTALT	310 420	110 070	0	127 350	0	73 000	0

8. Uppföljning

För att uppnå en kontinuerlig verksamhetsutveckling ska verksamheterna följas upp regelbundet och resultat analyseras.

Uppföljning av nämndens kvalitét i grunduppdraget görs efter tertial 1, tertial 2 och helår (årsbokslut).

Uppföljning av nämndens prioriterade mål görs efter tertial 1, tertial 2 och helår (årsbokslut) vad gäller uppföljning av genomförda aktiviteter. Vad gäller minska energiförbrukningen med 17 % i förhållande till 2022 mäts detta endast efter helår i samband med årsbokslutet.

Uppföljning av uppdrag och ekonomi görs efter tertial 1, tertial 2 och helår. Utöver detta görs budgetuppföljning (inkl. årsprognos) i kontrollrapport per den 28 februari och den 31 oktober.

Nämnden ska i samband med behandling av budgetuppföljning ta aktiva beslut utifrån resultat och prognos.